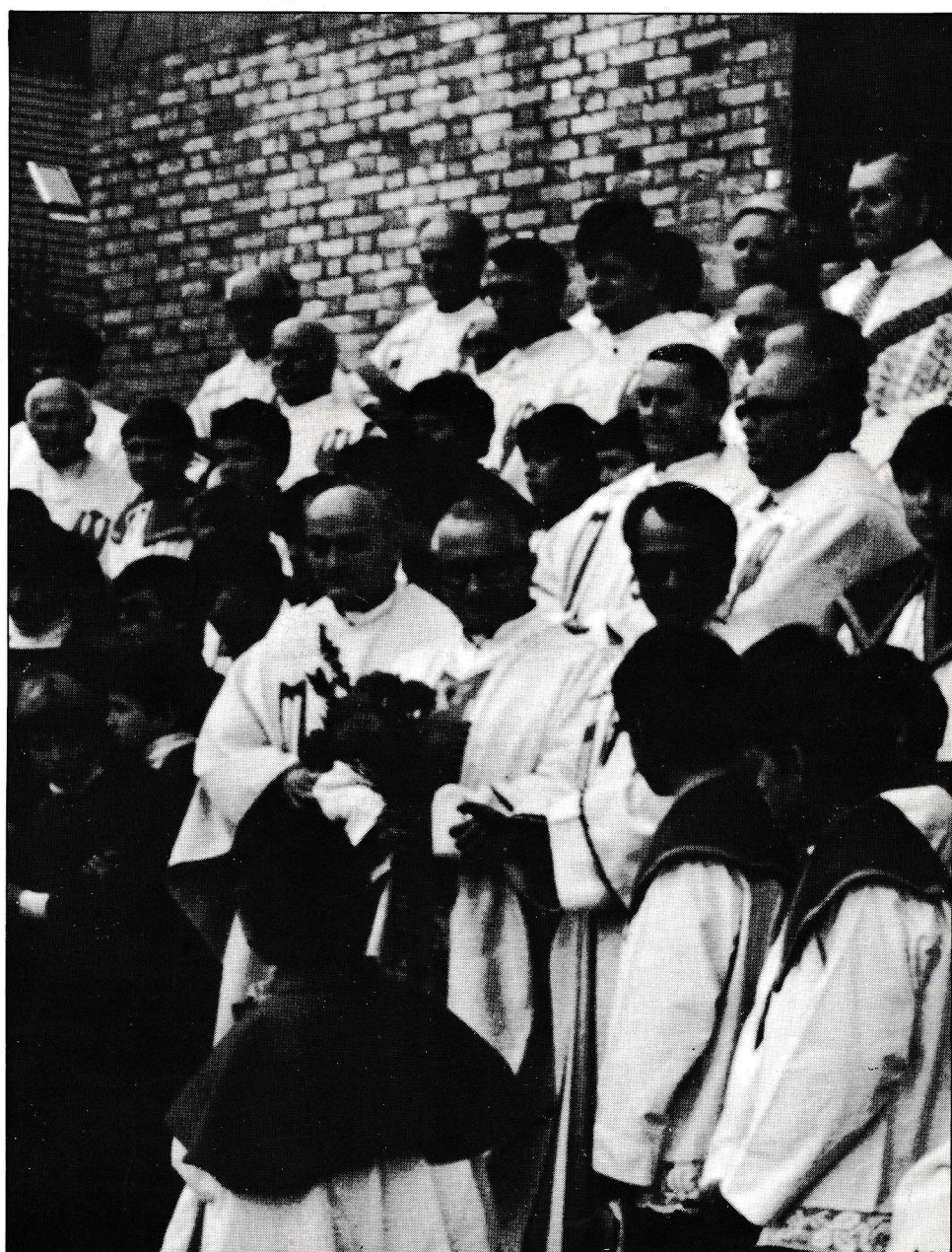
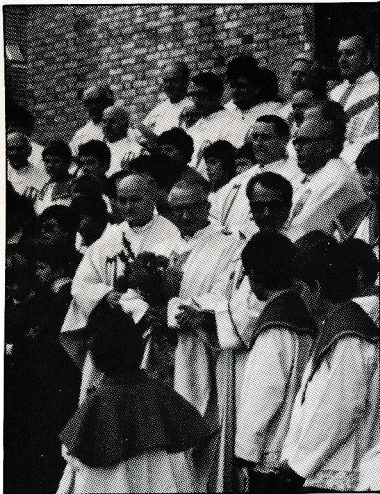

SALEZIJANSKI VESTNIK

SV

3 * 1982

**Vrhovni predstojnik E. Vignano
na Rakovniku**

SALEZIJANSKI VESTNIK
Glasilo salezijanske družine
Leto 55 (1982) št. 3. — 8. 9. 1982

Izdaja
Salezijanski inspektorat
Ljubljana, Rakovniška 6

Ureja in odgovarja dr. Stanis Kahne (stk)
s sodelavci

Tiska: Tiskarna Ljudske pravice
Ljubljana

VSEBINA

- 2 Sotrudnikova molitev
- 3 Dragi bratje in sestre salezijanske družine
- 4 Razgledi z dolinice pod Špikom
- 7 Don Bosko in Marija Pomočnica: Sirota po očetu
- 8 Marija Pomočnica v Skoplju in... na slovenski obali
- 9 Videl je papeža v Angliji
- 10 Vzgajajmo kakor don Bosko: Čim mlajši je otrok...
- 11 V zvestobi Kristusu in don Bosku
- 12 Kristusov duhovnik za službo človeku
- 13 Salezijanska družina je bogatejša
- 14 „Pojdite na samotni kraj in se odpočijte!“
- 16 Na zeleni Karaburmi
- 17 Titigrajska „katedrala“ je bila polna
- 18 Salezijanci in kamilijanci
- 19 Glas iz Indije
- 20 Kateheza kot vzgoja
- 20 Ali ga poznate?

SOTRUDNIKOVA

*Gospod Jezus,
Ti, ki si se ozrl name in me
vzljubil,
Ti, ki si me naredil za uda tvojega
telesa, Cerkve in
me v njej pripeljal v družino
tvojega učenca Janeza Boska,
pošlji Svetega Duha, ki si ga obljubil,
da bom mogel resnično odgovoriti
na tvojo ljubezen in na tvoj klic.*

*Gospod, po tvojem Duhu luči,
me reši dvomljivosti,
pokaži mi svoj obraz,
razodeni mi sijaj svojega kraljestva,
odpri moje oči za tvojo pričujočnost,
ki je skrita v srcu sveta.*

*Gospod, po vodi svojega Duha
milosti in miru,
me reši žalosti in omahovanja,
napačnega bogastva in pogubnega
uživanja;
odpri moja usta, da te bom hvalil,
podari mi veselje vstalega Kristusa,
ki naj ga razširjam povsod.*

*Gospod, po Duhu moči,
me reši strahu, ki je ovira za
darovanje življenja,
stori, da bo vrela iz mene moč,
ne dopusti, da bi bil srečen sam
brez drugih,
odpri mi srce, da bom mogel
sprejemati vsako bedo,
pomagaj mi, da bom daroval svoje
življenje za mladino in uboge.*

*Gospod, po ognju svojega Duha
ljubezni,
naj bomo vsi člani salezijanske
družine eno med seboj
in pomnoži naše vrste.*

*Odprni naše roke, da vsi skupaj, v
prijateljstvu, ponižno
in ne da bi se utrudili,
delamo za rast tvoje Cerkve
in za večjo srečo na svetu.*

*Daj, da bomo vsi skupaj sestavljali
neskončno vverigo,
ki bo prepevala pesem o bratstvu, v
slavo Očetovo. Amen*

*Marija Brezmadežna, podari mi
svojo luč,
Marija Pomočnica, podari nam svojo
gorečnost za kraljestvo!*

*Sveti Janez Bosko, prosi za nas,
in nam pomagaj z vso iskrenostjo
reči Gospodu:
„Daj mi duše, drugo vzemi.“
Amen.*

M
O
L
I
T
E
V

DRAGI BRATJE IN SESTRE SALEZIJANSKE DRUŽINE

V prvi letošnji številki Salezijanskega vestnika sem vam priporočil v molitev imenovanje novega predstojnika naše inspektorije, ki naj bi s 16. avgustom prevzel svojo službo.

Vrhovni predstojnik salezijanske družbe, gospod Egidij Viganò, je 17. junija imenoval za inspektorja sobrata duhovnika Antona Koširja, potem ko je na široko poizvedel za mnenje sobratov, kakor to predpisujejo konstitucije in splošni pravilnik naše družbe. Takole sem svojim sobratom salezijancem sporočil to novico v pismu dne 24. junija: Vesel sem, da vam lahko danes na praznik Rojstva sv. Janeza Krstnika in na spominski dan Marije Pomočnice sporočim razveseljivo novico, da ima Ljubljanska salezijanska inspektorija sv. Cirila in Metoda novega predstojnika v osebi sobrata Antona Koširja, ki bo službo uradno prevzel 16. avgusta. Sami smo omogočili vrhovnemu predstojniku imenovanje novega inspektorja, ko smo po vesti odgovorili na konsultacijo, zato s toliko večjim zadovoljstvom in s hvaležnostjo Bogu sprejemamo to novico.

Potem sem v pismu zelo na kratko podal nekatere osebne značilnosti: Bogati darovi narave in milosti priporočajo priljubljenega sobrata Toneta Koširja za službo inspektorja, med katerimi so gotovo v prvi vrsti iskrena ljubezen in dejavna zavzetost za salezijansko poslanstvo v krajevni Cerkvi, zdrav in trezen čut za stvarnost, jasnost v presoji in reševanju problemov in velik posluš za potrebe sobratov. Novoimenovani inspektor ima tudi široko osebno izkušnjo salezijanskega dela in življenja v naši inspektoriji, saj je bil med drugim vrsto let član inspektorialnega sveta, ravnatelj in profesor v Želimljem in župnijski upravitelj v Tomišlju.

Seveda je za nas vse pri tem imenovanju temeljnega pomena globoka in nenehno poživljajoča vera v Kristusovo občestvo, ki nas tesno povezuje v don Boskovi družbi med seboj in s predstojnikom in nam pomaga presegati vsakdanje ovire na skupni poklicni poti.

Trdno sem prepričan, da se bomo posebno v teh dneh vsi radi spominjali v molitvi svojega novega predstojnika in prosili zanj božjega blagoslova, močne navzočnosti Marije Pomočnice in navdiha don Boskove karizme pri vodenju inspektorialne skupnosti. Hvaležni smo mu za velikodušni da, ki ga je izrekel Bogu, don Bosku in nam. Don Bosko nam ga pošilja, kakor je v svojem času pošiljal inspektorje in ravnatelje svojim sinovom salezijancem, za „očeta, brata in prijatelja“, zato ga sprejemamo s spoštovanjem, veseljem in prisrčnostjo in mu zagotavljamo pripravljenost odgovornega sodelovanja in vsakdanji molitveni spomin.

Naloga inspektorja je odgovorna, saj mora v don Boskovem duhu in slogu poživljati redovno življenje in apostolsko dejavnost inspektorije in skrbeti za rast in spopolnjevanje vseh sobratov, zlasti mladih (prim. K 167 in 168).

Novi inspektor Anton Košir

Na neki način je odgovoren za življenje in delo celotne salezijanske družine na območju svoje inspektorije, saj imamo don Boskovi salezijanci v salezijanski družini „posebno odgovornost: ohranjanje edinost duha in pospeševanje bratsko izmenjavo in medsebojno bogatenje in večjo apostolsko plodovitost“ (K 5). Da bo to nalogo dobro izvrševal, mu moramo pomagati vsi. Ko je prevzel službo nadškofa sedanji ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar, mu je spontano privrela prošnja, naslovljena na vse duhovnike, redovnike, redovnice in druge vernike: „Molite in pomagajte“. To je pot skupnega soodgovornega dela za skupno dobro za novega inspektorja in za nas.

Naj se vam s tem pismom tudi osebno zahvalim za izredno pomoč, ki sem jo prejemal po vas, dragi bratje in sestre in dragi don Boskovi prijatelji, po vaših molitvah in po drugih različnih oblikah vsestranske opore. Obljubljam vam molitveni spomin, posebno v evharistični daritvi in v molitvi rožnega venca, priporočam se pa tudi vam v molitev. Rad odlagam službo inspektorja tudi zato, ker sem prepričan, da bo moj naslednik z božjo pomočjo in pomočjo nas vseh delal z novimi in svežimi močmi v večjo dobro salezijanske družine v delnih Cerkvah, kjer smo člani salezijanske družbe in družine navzoči.

Novemu predstojniku gospodu Antonu Koširju želim vso božjo pomoč in skrbno roko Marije Pomočnice.

Rudi Borštnik

RAZGLEDI IZ DOLINICE POD ŠPIKOM

Vzpenjati se na najvišjo hribovsko župnijo v mariborski škofiji, k sv. Joštu na Kozjaku, pomeni najprej doživeti bujno zelene strmine, ki tu in tam prehajajo v drzne serpentine, pomeni pa tudi srečevati se, denimo ob nedeljah in praznikih, s hribovci, ki vztrajno ubirajo pot k župnijskemu središču, k Joštu, na višini 1063 m. Presenečenje je na vrhu, kjer se odpre prelepa dolinica s cerkvijo, pokopališčem, šolo in župnijskim domom; naprej se je mogoče vzpenjati le do Špika, ki je na višini 1107 m. S Špika se odpre pogled na vse strani. Besede tam ne potrebuješ, tišina je zgovornejša, da le v duši nosiš anteno za lepoto in v srcu božji mir.

Nabita s pomeni je bila šentjoška dolinica pod kozjanskim Špiikom na zadnjo julijsko nedeljo. Pojasnjeval mi je Kozjan, ki se je tisto jutro z ženo in hčerko vzpenjal k vrhu. „Domačin sem, natančneje na Paškem Kozjaku sem rojen, tu sem preživel svojo mladost, nakar sem se oženil v Spodnji Dolič, to je naselje v kotlini med Pohorjem in Paškim Kozjakom. Pogosto grem k Sv. Joštu k maši, obvezno pa za 'lepo nedeljo'. Danes bo birma in pride celo sam škof Kramberger, poleg tega je še bojda sto let šentjoške župnije. Slišim govoriti o strašno dobrem in delavnem gospodu, ki sedaj tu gor župnikuje. V gospodinjstvu mu pomaga njegova sestra; oba pa sta nekoliko bolehna.“

Pogovor je prekinil velik ovinek in – voda je drla čez makadamko. Kam zdaj? „Le brez skrbi čez vodo, saj jih je že toliko šlo čez. To se naredi, če je neurje in nocoj je bila huda nevihta.“ S sopotnikom nadaljujeva pogovor. Hčerka drži v rokah šopek rož. „Tako je pri nas za lepo nedeljo. Prinašamo tudi rože, da bodo blagoslovljene. Otroci jih bodo trosili v procesiji z Najsvetejšim, nekaj jih bodo ponesli na domove.“

Lepa dolinica se odpre. Najvišje seže cerkveni zvonik, ob cerkvi je župnijski dom, star je in načet. Stavbe, ki je nekoliko bolj odmaknjena visi lesena tabla z napisom „Osnovna šola“. Še naprej je pokopališče, urejeno in križi se tesnijo v pobožje. Mož srednjih let – od časa do časa je švigal od zakristij-

skih vrat v župnišče in spet nazaj – rafalno spusti o pokopališču: „To stvar vodi petčlanski odbor, ki ga je župnik Tone predložil občini, tajnik je župnik sam, ki praktično tudi nosi skoraj celotno breme...“ Smuknem tudi sam v župnijske prostore. Pisani kužek me spremlja in se dobrika. Pri pisalni mizi povezne ušesa, miga z repom kot bi bil kakšen nadzornik. Brskam po arhivu in staknem vizitacijski zapisnik, ki ga bo po končani slovesnosti v cerkvi prebral in podpisal tudi mariborski škof Kramberger. Med drugim berem:

„Župljani so versko nezainteresirani. Kolikor živijo iz vere, živijo iz kmečke tradicije, ki pa se z novim rodom ali bistveno zmanjša ali popolnoma opusti. Otroci še prihajajo k verouku, v pošolskih letih pa za verouk ni več posluha, tudi odraslim ni do kakšnih srečanj na verski osnovi... Zakramentalno življenje pa vendarle nekoliko napreduje. V molitveno akcijo za duhovne poklice je vključenih skoraj polovica šentjoških družin.“

Pravil mi je vendar nekdanji Kozjan, omenjeni sopotnik: „O ja,

mi Kozjani pa hodimo v cerkev, tod so ljudje še kako verni!“

Pravila mi je tudi Kozjanka, mlada je, sodelovala je pozneje pri maši, v pozdravnem nagovoru škofu in birmancem: „Kaj bi rekla, obisk cerkve pa je zares ubog, verskih srečanj za mladino ni. Raztreseni smo na vse strani – pa mladini gredo druge stvari bolj po glavi. Ob sobotah in nedeljah hodijo na ples, v gostilno hodijo prodajat svojo korajžo, poskušajo se s petjem in instrumenti, letno se naučijo kakšno igro – le sedaj je to nekako v zastoju.“

Vendar pa je šentjoško župnijsko občestvo prizadevno pokazalo svojo pripadnost Cerkvi, kakor potrjuje župnikov zapis:

„Vzidali smo nova, delno barvana aluminijasta okna z dvojno zasteklitvijo. V celoti smo obnovili in razširili električno inštalacijo, očistili slike križevega pota, na koru preuredili prostor za pevce, vstavili v cerkev popolno inštalacijo za klasično ogrevanje z 200 večjih radiatorskih členov in z apnom dvobarvno prebelili cerkveno notranjost. Zunaj temeljito ob-

Sv. Jošt na Kozjaku in procesija vernikov

novili fasado, nanovo uredili me-teorno kanalizacijo. Vsa možna dela so v večji meri naredili župlja-ni sami, velik del s prostovoljnimi delom, finančne izdatke so v večji meri krili farani sami z dogovorje-no prostovoljnimi prispevki...

Pisani kuža je še vedno vztrajal v pisarni, verjetno si je štel v posebno dolžnost, da bdi nad imovino tega razdrtega hribovskega župnijskega doma. Potem je švignil in pogledal, kaj se dogaja pred cerkvijo. Take množice še verjetno ni videl, odkar tlači kozjansko zemljo. Mož srednjih let je spet švigal od zakristijskih vrat proti župnišču. Debela kravata mu je podpirala brado. Vrže vendarle dve tri besede o cesti, ki vodi na ta vrh. — Pred dvema letoma je bila narejena cesta iz doliške, to je iz slovenjgraške smeri. Letos spomla-di pa je v župnišču zapel tudi telefon, ki ga je potegnila paška krajevna skupnost za svoje področ-je. Eno številko je odstopila tudi cerkvi, ker je bil župnik Tone v gradbenem odboru in je organiziral delovne akcije.

Slovesnost v cerkvi se je začela. Iz župnijskega doma stopajo bir-manci in njihovi botri, škof Kram-berger v spremstvu salezijanskega inšpektorja Rudija Borštnika. Mla-dina s Paškega Kozjaka pozdravlja svojega nadpastirja, spodbudno be-sedo spregovorijo tudi birmancem, njihovim staršem in botrom. V dolgi procesiji se je potem vse ljudstvo zvrstilo na prostem, kjer so bile postavljene štiri kapelice. Pri moških klepet, ženske molijo rožni venec, cerkveni pevci pojo zborovske pesmi. Večje število lju-di stoji ob strani. Opazujejo, se tu in tam prismehnejo, spet gledajo, kakor bi nikdar ne videli kaj podobnega. Dan je lep, tu in tam se megla dotakne cerkvenega zvo-nika. Prizor je edinstven. Božja beseda se razlega in prihaja do vsakega, ki „ima ušesa za poslušanje“. Blagoslovi ta kraj, Gospod nebes in zemlje, obvaruj ga vsega hudega!

Cerkev se spet napolni, toda še vedno je več kot polovica ljudi zunaj. Skozi zakristijska vrata pri-hajajo glasovi od zunaj. Oblikujejo se gruče, ki čakajo konca slovesno-sti znotraj cerkve. Birmovalec, škof Kramberger, nagovarja ljudi, deli jim kruh božje besede.

Skupina mladih s Paškega Kozjaka

Za „lepo nedeljo“ je pri Sv. Joštu vselej procesija z Najsvetejšim

Ansambel salezijanskih novincev na Kozjaku

Verniki se zgrinjajo okrog cerkve Sv. Jošta

„Ko vas, birmanci, mi odrasli sprejemamo v svojo sredo, v svoje občestvo in smo skupaj z vami priče vašega življenjskega koraka, molimo za vas, kakor je Kristus molil za svoje učence: Sveti Oče, ohrani letošnje birmance v svojem imenu, varuj jih vsega hudega. Prav zato vam pošilja Svetega Duha, z njim modrost in umnost, da bi se v življenju znali vselej odločati za dobro, za Boga, Kristusa, Cerkev, za vse tisto, kar so vas naučili starši in duhovniki. Daje vam duha sveta in moči . . . duha pobožnosti, da bi bilo vaše življenje resnično po božji volji . . . Pošilja vam svoje darove, zaznamuje vas z znamenjem križa na čelu, kakor da bi hotel Kristus z vsemi vami skleniti posebno življenjsko zavezo. Nikoli ne brišite tega znamenja, s katerim boste danes zaznamovani, predvsem ne iz svojega življenja . . .“

Zaznamovanih „s križem“ je bilo 42 – prejeli so zakrament birme, domačih je bilo 29, kar veliko za to majhno župnijo. Župnija Paški Kozjak obsega štiri naselja: Globoka, Strmec, Lipje in Loka. Prebivalci teh naselij pripadajo slovenjegraški, velenjski in celjski občini. Tu je okrog 500 ljudi, od katerih jih morda le 120 redno obiskuje nedeljsko božjo

službo, k verouku pa med letom prihaja 70 otrok.

Dolga vendar prisrčna slovesnost se je bližala koncu, nad nami pa se je nekaj napovedovalo, Kozjani so to čutili določneje. Pripravlja se nevihta. Kljub temu pa je skupina mladih Kozjanov in salezijanskih novincev pripravljalo presenečenje na prostem – v pesmi, glasbi in skečih. Obširen program ni bil izpolnjen, vsula se je toča in neusmiljeno tolkla po zemlji, pločevinastih konjičkih, ki so obkrožali cerkev, po drevju, v dolini pa po pšenici, travnikih. Škof Kramberger je skozi okno motril tisto neurje, sklenil je roki in bil brez besed. „Obvaruj nas vsega hudega – treska, hudega vremena, toče . . .“ Ljudje so vedeli, da tako pride, da pa je vendarle treba zaupati v Boga.

Mladi Kozjani so našli streho v župnijskem domu. Zgovorno mi je domačinka Irena Zoser – letos je končala pedagoško gimnazijo – Paški Kozjak in njegove ljudi predstavila. Zakaj ravno Kozjak? – Stori ljudi so mi pravili, da zaradi koz, ki so jih imeli pri vsaki bajti, še več pa jih je bilo po gošah! „Malo zraste tod okrog?“ – Največ zraste runkle pa krompirja, za

priboljšek pa še nekaj zelja. „Težko je tu živeti?“ – Ne bi rekla, saj zdaj vse šverca, ponoči in podnevi. Nekaj ljudi hodi na šiht, živimo pa bolj iz trgovine. Gnar pa se najbolj dobi od živine ali od šihta . . . „Koliko družin kaj živi tu?“ – Ne prošte, kolk jih je! Že v Globoki jih je okrog trideset. V Lipju in v Lokah glih en tjojk, na Strmcu pa tudi tak nek. Pravih pavrov pa je malo. „Le kako so mogli ljudje zgraditi na tej višini cerkev?“ – Pravjo, da ni bilo tak tiežko. Pomagali so cesar, okrožne oblasti, tudi škof . . . Stari ljudi so pravili, da žvina, ki je vozla kameje, pesek, les, škiril za streho iz Vitanja, sploh ni bila zmatrana, saj je lahko na Kovzek prpelala dve ali pa tri fure na den, pa še zdvijala bi, če bi jo bli iz teleg spustili. „Zdaj pa ste jo obnovili, je bilo solidamo?“ – Ne prašte, tu notr so vloženi naši udarniški šihti. Gnar pa smo zbrali prostovoljno! „Kateremu svetniku pa je cerkev posvečena?“ – Svetjošt s košem na hrbti in s palico v roki . . . Saj tu na vrh pred britofoam je še skala, na kateri je bojda sedu. „Le kdo ga je videl sedeti?“ – I, kdo, ta star Redjak, ko je vozu nekaj za cerku in je ob vozu, tu spodaj pod štengami robotil pa k lel – vsaj tak sem čul od starih ljudi – pa se mu je prikazal svet Jošt v podobi otroka in mu je staremu djal: Ko bi ti vedel, kako gnado imaš pri Bogu od tete fure za cerku, ne bi tak k lel! Pravjo, da potem res ni več k lel.

Lepo in prijetno se pogledom na Špiku vdajajo dalje – modrina neba, grebeni daljnih gor, drzne zelene strmine okoliških pogorij. Domačih otrok ne motijo ne strme skalnate steze, tudi ne dež in ne sneg. Tu so doma, tu so rojeni in svojega sveta so vajeni. Kadar odidejo zdoma – v mesta – se radi vračajo k svojim preprostim, skromnim in delavnim hribovskim ljudem, ki so vsemu navkljub polni zdravja in vedrine. V tistem prazničnem dnevu so za konec sprejeli tudi posebno pošiljko z neba – točo. Ledene puščice so prekrile steze in travnike. Po makadamski cesti proti Vitanju, k Paki in Doliču je neusmiljeno drla voda in odnašala zemljo; struge so se večale, na vrhu se je debelila ledena plast. Življenjske izkušnje imajo različne oblike – močan je tisti, ki jih zna preraščati.

jz

DON BOSKO IN MARIJA POMOČNICA

SIROTA PO OČETU

Pri treh letih je Janezku umrl oče. Očetovo smrt Janez Bosko sam opisuje v pretresljivi enostavnosti, ki pa prav zaradi redkih besed učinkuje še bolj tragično, če ne že tudi strašno.

S tem se je pri Boskovih vse temeljito spremenilo.

1. Spomin na družinsko srečo

Janezek je bil ravno zadosti star, da se je mogel spominjati srečnega družinskega življenja ob močni ljubezni očeta do matere in obeh staršev do otrok. Ta spomin je bil celo življenje merilo družinskega duha, ki ga je Janez Bosko skušal uresničiti v svojih vzgojnih zavodih. Svojim gojencem, večinoma sirotam po umrlih ali še živečih starših, ki jo je on pred smrtjo svojega očeta tako močno doživljal: bila je zanj merilo popolne sreče na zemlji. S to srečo je hotel obogatiti vse tiste, ki jih je božja Previdnost in Mati božja Marija pošiljala k njemu in pozneje v njegove ustanove.

2. Močna mati

Vdova mati Marjeta se je znašla pri svojih 29. letih starosti pred izredno težkimi nalogami.

Sama je izgubila svojo življenjsko oporo, saj je bil njen mož Franc tisti spremljevalec v življenju, ki ji ga je Bog v svetem zakonu dal za oporo. Sedaj je morala sama iti skozi življenje.

Do moževe smrti je bila Marjeta skrbna žena svojemu možu, pridna gospodinja, ki je skrbela za dom in dobra mati svojim trem otrokom. Z moževo smrtjo je morala prevzeti nase še celotno odgovornost za dom, postala je glava družine in nadomestilo delovne sile v tistih opravilih, ki jih je dosedaj opravljal umrli oče in mož. Brez dvoma nad vse težko breme, ki ga je sprejela iz božjih rok z isto vdanostjo, kakor je prej prejemala družinsko srečo.

Janezek je v tistem občudovanju opazoval svojo mater. Ni sicer še bil sposoben, da bi doživel družinsko tragedijo v celi širini in globini, bil pa je nema pričča vsega, kar je mati Marjeta doživljala, trpela, obvladovala. Imel je priliko, da je v

svoji materi imel krščanskega pričevalca, ki tudi v najhujših trenutkih življenja zna živeti po naukih svojega učitelja Jezusa Kristusa. V tem je skušala posnemati Mater Marijo, ki je tudi v najhujših trenutkih svojega življenja, ko je stala na Golgoti pod križem svojega sina, znala živeti po nauku, ki ga je slišala iz ust še živečega sina Jezusa. Prav to vsakdanje trpljenje pri Boskovih, saj je morala Marjeta skrbeti za tri sinove in staro mater, brez vsakega teoretiziranja in mnoge govorenja, je bilo za odprto srce in bistro pamet malega Janezka najboljša šola krščanskega življenja.

3. Marjetino velemojstrstvo

Ko kdo v kaki stroki npr. v šahu, nogometu, tenisu i. p. doseže najvišjo možno stopnjo dovršenosti pravimo, da je velemojster, in če doseže v svojem času tako popolnost, da je nihče ne more prekositi pravimo, da je svetovni mojster. Nekaj takega bi lahko rekli o materi Marjeti: bila je velemojster, če že ne svetovni mojster v sposobnosti dati svojim otrokom občutje popolne zavarovanosti ali zaščitenosti, ki jo vsak človek potrebuje kot pogoj za normalen razvoj in srečno življenje.

Potrebe po zaščitenosti in zavarovanosti vsakega človeka, zlasti še otroka – in čim manjši je otrok tem večja je potreba po zavarovanosti – je stvar, ki jo je teoretsko odkrila globinska psihologija s Freudom ob koncu prejšnjega stoletja. Toda Marjeta je to zavarovanost, ne da bi teoretsko vedela zanjo, znala ustvariti in dati svojim otrokom, zlasti svojemu ljubljencu Janezku. Janezek se je kljub silnim težavam in neprijetnim življenjskim okoliščinam čutil ob svoji materi Marjeti popolnoma zavarovanega in zato tudi popolnoma srečnega. S tem je mati Marjeta svojemu sinu Janezu dala eno izmed tistih vzgojnih posebnosti, v katerih svetega Janeza Boska ni prekosal noben vzgojitelj, namreč v prepričanju njegovih gojencev, da je imel vsakega izmed njih najbolj rad.

4. Toda samo z Marijino pomočjo

Mati Marjeta je imela krščanski nagon za religiozno vzgojo. Znala je dati otrokom občutje zavarovanosti, ki ga terja vsakje normalno človeško bitje, kljub temu, da ji je umrl mož, na katerega se je po človeško opirala, in kljub temu, da so otroci občutili očetovo navzočnost. Pri tem ji je prišla na pomoč nebeška Mati Marija.

Mati Marjeta je Janezka posvetila Materi božji Mariji. Kakor smo že pokazali, je bilo to nekaj sila resnega in življenjsko otipljivega. Ko ji je umrl mož in oče njenih otrok je ona izgubila svojo življenjsko oporo in so bili otroci oropani naravnega varstva svojega očeta.

V moči krščanskega umevanja božjega materinstva Matere božje Marije, ki je pod križem svojega umirajočega Sina Jezusa sprejela za svoje otroke vse ljudi (Jezus je s križa nagovoril svojo mater in pokazal na Janeza rekoč: Glej tvoj sin!) je dal občutiti svojemu sinu Janezku, da je Marija Jezusova mati tudi njegova mati. Tako je Janezek imel dve materi: zemeljsko mater Marjeto in nebeško Mater Marijo.

Vzgojna umetnost matere Marjete je bila prav v tem, da je sinu Janezku dala občutiti, da je Jezusova mati tudi njegova mati. In Janezek je Marijo tudi dejansko sprejel kot svojo mater.

Valter Dermota

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem Mariji Pomočnici in škofu Slomšku za mamino zdravje. Nenehoma jo je bolel želodec, nobena hrana ni ostala v njem. Popolnoma je oslabila. Toda k zdravniku ni hotela. Od staršev sem prejela vero in zaupanje v moč molitve. Začela sem devetdnevno, ki jo še vedno nadaljujem. Mamino zdravje se je neverjetno popravilo. Bolečine so izginile, spet lahko dela.

A. A.

MARIJA POMOČNICA V SKOPLJU IN ...

Marija pomočnica v Skopljju

Salezijanci sicer delujejo v skopljanski škofiji in sicer v Prištini od leta 1959, še prej pa v Uroševcu (1938–1956) in v Janjevu (1949–1967), toda v Skoplje je prišla samo Marija Pomočnica. Po uničevalnem potresu leta 1956 je bila edina katoliška cerkev porušena, ohranil pa se je kip Marije Pomočnice. Samo žezlo se je izgubilo. Dokler ne bo zgrajena nova stolnica, se katoličani zbirajo v baraki.

Na pobudo dveh salezijanskih sodelavcev, ki sta poskrbela novo žezlo iz Turina, je krajevni župnik dr. Gaspar Gjini z velikim navdušenjem pričel pobožnost do Marije Pomočnice. Prvega maja letos je okronal kip in s tem se je pričela majniška pobožnost. Vsaka katoliška družina se je zavezala, da bo vsaj en njihov član vsak dan prišel k šmarnicam. Pobožnost se je pričevala ob 18. uri z rožnim vencem, potem je bilo branje o Mariji Pomočnici iz don Boskovega življenja, kar je pripravil salezijanski sodelavec R. S., potem še litanije in sveta maša z euharističnim blagoslovom. Vso pobožnost je sklenila don Boskova molitev k Mariji Pomočnici: 'O Marija, mogočna Devica ...'

Tako pripravljene so se Mariji Pomočnici posvetili na njen praznik 24. maja; sam župnik Gjini, sestre Sv. Križa, sestre Evarhistine – vzhodnega obreda – sestre usmiljenke, sestre matere Terezije, verniki, med njimi tudi mladi. Po slovesni sveti maši so svojo posvetitev vsi navzoči podpisali na pergamentu, ga poslali v Turin v baziliko Marije Pomočnice, da bi bil izroččen Mariji na njenem oltarju.

Po tem obredu so se vsi zvrstili pred kipom Marije Pomočnice in si iz košarice vzeli nekaj v spomin: rožni venec, svetinjico, podobico.

Ves mesec se je odvijal v veliki pobožnosti do Marije Pomočnice in z obiskom nad vsako pričakova-

nje. Prvo zaslugo za obuditev pobožnosti do Marije Pomočnice ima prav gotovo gorečnost župnika dr. Gasparija Gjinija. Sklenil je, da se bo vsakega 24. v mesecu še posebej obujala pobožnost do Marije Pomočnice.

... NA SLOVENSKI OBALI

Tudi na slovenski obali v Piranu, Sv. Luciji, v Portorožu ni salezijancev. Nekoč so bili v Piranu. Pri starejših je spomin nanje še vedno živ, zlasti pa se je na pobudo dveh salezijanskih sodelavcev spet dvignil izpod pepela plamen pobožnosti do Marije Pomočnice in se razširil in Portorož in Sv. Lucijo.

Pobožnost do Marije Pomočnice, ki seveda potem zaobjema celotno krščansko življenje, se je že kar lepo utrdila na slovenski obali.

V PIRANU so pobožni verniki opravljali šmarnice v stolnici, praznik sam pa v podružnični cerkvi Sv. Petra na Tartinijevem trgu: v tej cerkvi je namreč podoba Marije Pomočnice.

Marijino slavlje se je pričelo ob 10. uri za bolne z mašo, ki jo je daroval bivši rakovniški gojenec Lojze Gulič. Na koncu maše je podelil blagoslov Marije Pomočnice. Popoldne ob 14.30, je bilo 'dvorjenje pri Mariji', ki je trajalo štiri ure: rožni venec s premišljevanjem in petjem, molitve, recitacija poezij svetnikov in cerkvenih očetov – vse to v slovenščini, italijanščini in hrvaščini. To so bile najbolj doživete in globoko v dušo segajoče ure.

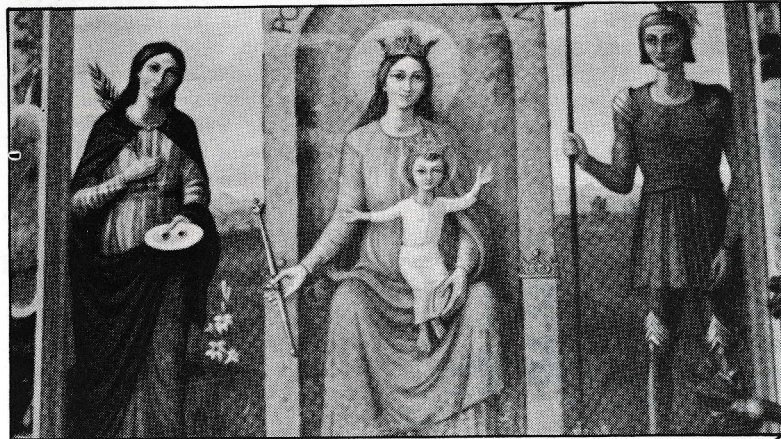
Večerna pobožnost se je začela z rožnim vencem, ki ga je vodil župnik Vinko Čmigoj in imel

potem slovesno sveto mašo z obnovitvijo posvetitve Mariji Pomočnici. Potem so se otroci-prvoobhajanci strnili pred Marijino podobo in se posvetili svoji nebeški Materi.

V ŽUPNIJI SV. LUCIJE so 13. decembra lani blagoslovili podobico-triptih, ki predstavlja Marijo Pomočnico med sv. Lucijo in sv. Jurijem. Podobo je naslikal salezijanski umetnik Ciril Jerič. Pobožnost do Marije Pomočnice je v tej župniji že utrjena, kar se še posebno lepo vidi pri šmarnicah. Letos so praznik Marije Pomočnice še posebej lepo obhajali s slovesno mašo, z blagoslovom Najsvetejšega in še z blagoslovom Marije Pomočnice pred njeno podobo, zelo bogato okrašeno in osvetljeno. Mesec se je zaključil z obdarovanjem otrok, ki so zvesto prihajali k šmarnicam.

V PORTOROŽU so se zbirali zvesto cel mesec maj pobožni verniki v kapeli pred podobo Marije Pomočnice, kopijo turinske v njeni baziliki, in molili don Boskovo molitev: 'O Marija, mogočna Devica ...' V nedeljo 23. maja so verne družine dobile podobico Marije Pomočnice, da bi v vsakem domu v molitvi bedeli in prosili za mir na svetu, kakor so prosili slovenski škofje.

Na praznik 24. maja je večerno mašo vodil župnik Franc Prelec in obnovil posvetitev Mariji Pomočnici. stk

Marija Pomočnica v cerkvi Sv. Lucije

VIDEL JE PAPEŽA V ANGLIJI

Sveti valdoški mladeč Dominik Savio je videl papeža v Angliji že stoletje in pol pred prihodom Janeza Pavla II. tja. To je Dominik Savio povedal don Bosku kot v neki „raztresenosti“. Toda ta „raztresenost“ se bo dobesedno izpolnila konec maja v Angliji.

Današnji ljudje in še posebno mladina je že kar navajena na fantastično-znanstvene filme, v katerih vesoljci prehajajo iz tega prostora in časa v drug prostor in čas. Toda preboj mistikov skozi prostor in čas je drugačne narave, in še zlasti ni fantazija, temveč resničnost.

Don Bosko je večkrat opazil to mistično lastnost v svojem gojencu Dominiku Saviu.

„Če bi mogel govoriti s papežem . . .“

Don Bosko je napisal življenjepis Dominika Savia že leto in pol po njegovi smrti in je v njem omenil tudi te Dominikove izrednosti. Po don Boskovem pričevanju je Dominik „rad in pogosto govoril o papežu in izrazil željo, da bi ga videl preden umre“. Don Bosko je bil radoveden, „kaj bi rad Dominik povedal papežu“.

Dominik: Rad bi mu rekel, naj se sredi prihodnjih hudih težav nikar ne neha še posebej zanimati za Anglijo.

Don Bosko: Zakaj?

Dominik: Zato ker Bog pripravlja čudovito slavje Cerkve v tem kraljestvu.

Don Bosko: Kako si prišel do te misli?

Dominik: Povem vam, če tega ne boste povedali drugim in se bi mi smejali. Ko pa boste šli v Rim, le povejte Piju IX. . . Nekega lepega jutra, ko sem bil zatopljen v zahvalo za obhajilo, me je prevzela zelo huda raztresenost. Pred seboj sem zagledal velikansko planjavo, polno ljudi sredi megle. Ti ljudje so se potikali naokrog, kakor tisti, ki so zgrešili pot in ne vedo kam bi šli. Ta dežela, mi je nekdo rekel, je Anglija. Še kaj sem želel vprašati, pa sem prav tedaj zagledal papeža, kakor je naslikan na podobah: oblečen je bil v najlepše paramente, v rokav pa je držal baklo, in je šel ljudem naproti. Čim bolj se je ljudem približeval, bolj je njegova bakla razganjala meglo, in vsi so se znašli v opoldanski svetlo-

bi. Nekdo mi je pojasnil, da bakla pomeni katoliško vero, ki naj razsvetli Angleže . . .“

Don Bosko ni povedal kaj več. Vidimo pa kako je Dominika prevzemala ekumenska misel. Prav gotovo jo je Dominik prejel od don Boska. Ta njegova „raztresenost“ je tudi nekakšen odmev tedanjega velikega govorjenja o Oksfordskem gibanju, ki se je pričelo 1833, ki ga je zelo pospeševal poznejši kardinal John Newman, in ki je medtem leta 1845 vstopil v katoliško Cerkv. Tako je Dominik v svojem „zamaknjenju“ „videl“ prihodnje združenje obeh Cerkva in navzočnost papeža v Veliki Britaniji. Vsekakor je bila to velika želja tega fanta, Dominika Savia, sredi 19. stoletja.

Papežev odgovor danes

Dominik Savio je umrl marca 1857, ne da bi imel kako „zadoščenje“ glede svojega „videanja“ ali „raztresenosti“. Naslednje leto je don Bosko na obisku papežu Piju IX. povedal Dominikovo sporočilo njemu. Pij IX. je odvrnil zavzeto: „To me prepričuje v sklepu, da se z vsemi močmi zavzemam za Anglijo kakor doslej. Sporočilo bom ohranil vsaj kot nasvet dobre duše . . .“

Ni pa bil samo Dominikov navsvet. Bilo je gledanje v prihodnost, ki pa ni moglo biti dojetno in sprejeto, ker je bilo prezgodnje. Morda bo bolj dojemljivo zdaj, ko se papež odpravlja v Anglijo in bo tam od 28. maja do 2. junija letos. Že se urejajo razmerja med Veliko Britanijo in Svetim sedežem.

Kaj bi rekla don Boskov fant in sam don Bosko, ko bi slišala danes anglikanskega nadškofa Roberta Runcieja v Canterburyju, ki je na svoji sinodi poudaril, da bo ekumenski obred v anglikanski stolnici ob navzočnosti papeža Janeza Pavla II. nekaj brez primere v Zahodni Cerkvi. Ta obred bo zgled za ravnanje v času obiska in tudi pozneje.

Srečanje z množicami

Anglikanski primas želi, da bi se s papežem srečale vse Cerkve v Veliki Britaniji, ne samo anglikanska. Kardinal Basil Hume, katoliški nadškof v Westminsteru je dejal, da bo „papežev obisk velik korak k edinosti obeh Cerkva, ni pa pametno pričakovati, da se bo to zgodilo

nenadoma, z obiskom enega dne; gre za napredek v edinosti, ki se ustvarja postopoma, ne pa s podpisom kakega dokumenta.“

„Tedaj sem videl — je dejal Dominik Savio — papeža, ki se je bližal množici v škofovski opravi.“ Papežev obisk je dejansko načrtovan tako, da bo Janez Pavel II. obiskal Coventry in Manchester. V Coventryju, mestu mučencev, bo papež somaševal z 20 katoliškimi škofi in množico duhovnikov. Pričakujejo udeležbo pol milijona ljudi. Tudi v Manchesteru bo maša na odprtem ob navzočnosti celo čez milijona ljudi. Prvega junija bo papež na Škotskem, naslednjega dne pa v Wallesu, kjer bo veliko srečanje z mladino v parku Cardiff.

To so torej „planjave polne ljudi“, ki jih je videl Dominik Savio, in jih je razsvetlil papežev prihod. Če majhne skupinice oporečnikov še vedno vpijejo „nočemo papistov“, pomeni, da nekaj megle po zakotjih še vedno ostaja. Evangeličanska zveza je opozorila London, naj „ravna s člani rimske katoliške Cerkve z ljubeznijo, spoštovanjem in vljudnostjo, naj iskreno poslušajo tiste, ki jim govorijo o prenovi in oznanjajo evangelijskim vsem . . .“

Salezijanci v Angliji

Začetek salezijanskega dela v Veliki Britaniji je povezan z Oxfordskim gibanjem in z napovedjo Dominika Savia.

Malo pred smrtjo, konec leta 1887, je don Bosko poslal v London prve salezijance: „Blagoslovjam London . . .“ je še mrmral med zadnjimi besedami. Blagoslov je bil učinkovit.

„Prišli smo — je zapisal v poročilu leta 1924 letopisec — januarskega večera na vigilijo Gospodovega razglašenja. Pozdravit so nas prišli katoličani, vsi nekdanji anglikanci in prijatelji Dominika Savia: bil je to velik praznik . . .“

Tako je po letu 1921 starodavno in znamenito anglikansko semenišče postalo semenišče salezijanskih misijonov. Nekega dne leta 1923 je semenišče sprejelo v goste svojega dobrotnika, kardinala F. Bourne, nadškofa v Westminsteru. Ta je bil tisti duhovnik, ki ga je 36 let poprej don Bosko poslal nazaj, ker ima „izvršiti veliko poslanstvo . . .“

Po ANS 4/1982

VZGAJAJMO KAKOR DON BOSKO

ČIM MLAJŠI JE OTROK

Za moralno vzgojo velja pravilo „čim mlajši je otrok, tem manj vzgojiteljev naj ima“, in če je mogoče, naj bo samo eden in sicer mati.

Razlika med živalskim mladičem in človeškim otrokom je zlasti v tem, da pride živalski mladič „opremljen“ z vsemi delovnimi navadami, ki so potrebne, da more zadoščevati svoje življenjske potrebe (nagoni), medtem ko se mora človeški otrok šele vsega naučiti. Ker je človek svobodno bitje ni zadosti, da se otrok nauči samo pravilno izvajati različna dejanja, temveč se mora navaditi, da se bo svobodno odločal. To daje celotnemu dogajanju moralne vzgoje še posebno obeležje in zamotanost položajev.

V prvem letu življenja, ko otrok še ne hodi in ne govori in je popolnoma odvisen od matere (ali osebe, ki nadomešča mater) in mati opravlja namesto otroka celo vrsto dejanj kot so prehrana, oblačenje, telesna nega in počitek. Bolj kot za vzgojo gre tukaj za rejo ali zadoščevanje telesnih potreb. Važen je v tej dobi red. Red se ravna po astronomskem spreminjanju dneva in noči: tako budnost-spanec, prejemanje hrane, telesna nega in medčloveški odnosi med materjo in otrokom. Ponoči spimo ponednevi pa smo budni. Tudi otrok se

počasi uvaja v to osnovno zakonitost človeškega življenja. Pomembno je, da se vsa ta dejanja opravljajo v določenem sosedstvu in ne enkrat tako, drugič pa drugače. Red je namreč osnova moralnosti, kajti nekaj je dobro zato, ker je „pravilno“ ali po pravilu, slabo pa zato ker ni po pravilu ali redu. Seveda se red in pravilo ravnata po človeški naravi, ki je nekaj stalnega in objektivnega, ta pa je pri vseh ljudeh enaka.

Stvari se popolnoma spremenijo, ko začne otrok hoditi in govoriti. Sedaj ni več popolnoma odvisen od matere, temveč živi v življenjskem prostoru matere. Otrok se oddalji od matere in že sam nekaj naredi ali pove. Poleg tega ga govornica usposobi, da vstopi v stik z drugimi osebami. To je izredno pomemben trenutek v moralni rasti otroka, ki bo čez dvajset let dosegel svojo polnoletnost in se bo moral sam odločati.

Vendar ne gre samo za to, da otrok ve ali zna kaj je dobro in kaj je slabo, otrok mora dobiti tudi zadostno moč ali silo, da bo dobra dejanja izvrševal, slabih dejanj pa se bo izogibal. Če mati za dobro dejanje vedno pohvali ali celo nagradi, potem bo otrok v tej pohvali in nagradi imel zadostno moč ali krepost, da bo vedno delal samo dobra dejanja. Prav tako bo otrok zaradi graje, prepovedi ali

ceko kazni za slaba dejanja imel moč ali krepost, da se bo izogibal slabih dejanj. Tako otrok ne samo ve ali zna, katera dejanja so dobra in katera so slaba, temveč ima tudi zadostno moč ali krepost, da taka dejanja izvrši ali se jih izogne. Zato pravimo, da je otrok „kreposten“ ali zadosti močan, da opravlja dobra dejanja in se ogiblje slabih, z eno besedo, da je čednosten in kreposten.

Zato so otroci, ki gredo iz roke v roko, in se z njim ukvarja cela vrsta vzgojiteljev—negovalcev od matere, stare matere, gospe, ki skrbi za otroka dve uri dopoldne in sosedo, kateri izročajo otroka popoldne od 15. do 17. ure itd., pravi reveži in si skoraj gotovo ne bodo pridobili moralnih delovnih navad. Otroci bodo žrtve nepravilne moralne vzgoje in se jim bo to poznalo vse življenje.

Ko otrok po treh letih vstopi v otroški vrtec, že ve katera dejanja so dobra in katera so slaba. Če sedaj vzgojitelji od otrok zahtevajo dejanja, ki jih pri materi ni delal ali ni smel delati, potem otrok o vsem tem poroča doma in mamica lahko otroku pove, da pač drugi otroci delajo drugače, on pa naj se le ravna po tem, kar mu je rekla mamica. Otrok pri tem ne bo opustil svojega načina ravnanja, temveč se bo naučil, da živimo v dobi pluralizma, in se moramo držati vsak svojega.

Valter Dermota

IZ DRUŽINE MOLIVCEV ZA POKLICE

V soboto 29. maja smo imeli molitveni dan na Rakovniku za nove duhovne poklice. Molivci od blizu in daleč so že v zgodnjih jutranjih urah prihajali v svetišče Marije Pomočnice. Letos so se nam pridružili tudi molivci Frančiškove družine in tako je bila ob 9. uri, ko se je začela molitev sv. rožnega venca, cerkev že polna.

Molivka iz Štajerske piše takole: „Ne morem se izraziti, kako je bilo lepo ta dan na Rakovniku. Ko smo stopili v cerkev, nas je kar prevzelo, takočudovito lepo je bilo okrašeno in razsvetljeno to svetišče Marije Pomočnice. Po kratkem pozdravu voditelja molivcev, se je oglasila molitev sv. rožnega venca. Vsaka desetka se je molila na

drugačen način. Prvi del rožnega venca so vodili salezijanski novinci, drugega sestre Marije Pomočnice s svojimi kandidatkami, tretji del pa salezijanski bogoslovci. Lepo je bilo videti te mlade fante in dekleta, s kako veliko zbranostjo in pobožnostjo so molili in vodili molitev. Med desetkami se je oglasila lepa Marijina pesem. Tudi za zakrament sprave je bilo preskrbljeno, saj so v vseh spovednicah bili spovedniki. Višek vse pobožnosti je bila sveta maša, ki jo je vodil slovenski metropolit in ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Uvodne besede v somaševanje je imel pomožni škof dr. Lenič. Z g. nadškofom je somaševalo 18 duhovnikov molivcev. Ganile so nas besede g.

nadškofa v pridigi. Sklenili smo, da bomo še naprej goreče molili za nove duhovniške in redovniške poklice. Vse kar je bilo ta dan na Rakovniku, se ne more opisati... tako lepo doživetje in tako lep spomin smo odnesli na svoje domove.“

G. F.

Tudi mnogi drugi molivci mi pišejo, kako so bili veseli in srečni ta dan pri Mariji Pomočnici na Rakovniku. Posebno pa poudarjajo, da je bil letos ta dan zato tako lepo doživetje, ker so imeli priliko, da so lahko veliko skupno molili za nove duhovniške in redovniške poklice.

J. P.

V ZVESTOBI KRISTUSU IN DON BOSKU

Redovniške zaobljube so izpoved vere, upanja in ljubezni do Kristusa po evangeljskih svetih čistosti, ubožstva in pokorščine. Ko jih je Jezus objavil, je dejal: „Ne umejo te besede vsi, ampak, katerim je dano...“ (Mt 19, 11–12). Ta dar božjega Duha nosimo v „lončenih posodah“. Koliko izmoljene milosti je treba, da ga ohranimo in kakor dragocen talent z njim „trgujemo“, da bo prinesel obilen sad za Cerkev!

Povprašali smo letošnje jubilate, kaj jih je privedlo k don Bosku in kaj jim don Bosko pomeni. Obhajajo namreč že 60–letnico zaobljub Anton Hanželič, Franc Horvat – oba tudi zlato mašo – in Anton Törnár; Jože Peterlin in Jakob Turšič pa 50–letnico življenja in dela v don Boskovi družbi.

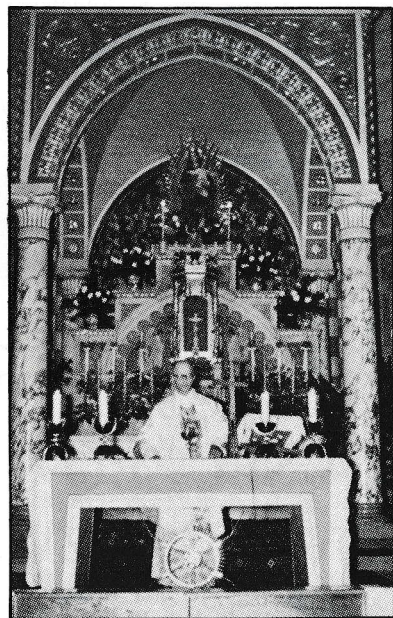
Anton Hanželič je zapisal: „Bili so trenutki na moji, s težavami posuti poti do duhovniškega cilja... Kar se z velikimi težavami doseže, je potem velike vrednosti. Meni biti duhovnik pomeni moje lastno zveličanje. Kristusov sodelavec sem v vinogradu njegovega Očeta. Kakor naš oče sv. Janez Bosko, moram vsak dan prositi Boga: ‚Daj mi duše, drugo vzemi!‘ Kot Kristusov duhovnik tudi sedaj, ko sem upokojen, ne smem uživati pokoja na način posvetnjakov. Moj čas življenja in zdravja mora biti posvečen božji slavi in blagru duš mojih bratov in sester, med katerimi živim. Dokler sem pri umskih in telesnih zmožnostih, naj molim in delam, zmerno uživam, božje dobrote, spolnjujem božjo voljo in svete zaobljube, sploh, naj

se použivam kakor sveča v ljubezni do bližnjega in do Boga, dokler ne slišim njegovega glasu: ‚Pridi zvesti hlapec in se pri meni odpočij!‘“

Franc Horvat je zelo jedrnato in vsebinsko nič manj bogato odgovoril: „Zlato mašo sem opravil v Bogojini, moji rojstni fari 11. julija. Somaševalo je 8 duhovnikov. Lepo je bilo. Hvala Bogu in Mariji Pomočnici. Naj bo vse v božjo čast in našim dušam v korist. Duhovnik je božji poslanec v pomoč ljudem, da najdejo pot k Bogu.“

Svoj redovniški jubilej je Anton Törnár takole občutil: „Za svoj poklic se moram iz srca zahvaliti milosti božji in Devici Mariji, katere varstvo sem vedno čutil. Milost poklica je v meni prebudil salezijanski oratorij v Veržeju, ki sem ga navdušeno obiskoval. Iz srca se moram zahvaliti blagopokojnemu gospodu Jožetu Žerdinu, ki je bil tedaj klerik asistent: bil je poln idealizma, globoke pobožnosti in apostolskega duha. Ves je živel za salezijansko družbo. Dvakrat je osebno prišel k nam domov pogovarjat mojega očeta, naj me pusti k salezijancem. Tako ljubeznivo in modro je govoril, da se je oče vdal. Dal je svoj pristanek, jaz pa sem z veseljem šel v noviciat na Radno...“

Poklic Jožeta Peterlina je bil razpet med domovino in tujino, ki je segala tja do nepregledne pampe v Argentini. Takole pripoveduje: „Na razine jubileje“ se komaj še spomnim. Na zunaj jih sploh ne proslavljam. Za srebrni mašniški jubilej sem v tišini Marijinega sveetišča na Višarjah opravil zahvalno

Jože Peterlin pri Mariji Pomočnici na Rakovniku

daritev... Ko gledam album fotografij, vidim, da nas je od 40 novincev na Radni jeseni 1931 samo še pet živih članov SDB. Zato upravičeno: Bogu hvala za vse!

Prvi spomini gredo 60 let nazaj. Doma smo poleg Domoljuba, Bogoljuba, redno dobivali tudi Salezijanski vestnik z Rakovnika. Ko sem iz ljudske šole v Laščah pešal 5 km domov (pol poti čisto sam), se spominjam, da sem na velikolaški pošti jemal Salezijanski vestnik. Domov grede nisem samo ogledoval slike, temveč tudi prebiral članke o Patagoniji, o salezijanskem delu. Verjetno je to bila prva klica, prvo spoznanje Boskovega življenja in dežel njegovih sanj, kjer sem 25 let pozneje več kot desetletje deloval v prostani Patagoniji, v Riu Negru, Chubutu in Neuquenu...

Rajni Al. Val. Kovačič, pionir salezijanskega dela v Ljubljani, je tudi po naši in sosednji dobropoljski fari zbiral sredstva za gradnjo rakovniške cerkve Marije Pomočnice in zavoda. Tudi naša rajna mati je bila med sotrudnicami in je pogosto zahajala na Rakovnik. Prvikrat sem bil z njo na Rakovniku, ko so blagoslovljali nove zvonove.

Prvo leto gimnazije sem končal v Kočevju. Zaradi težav s stanovanjem, so doma sklenili, da na-

Franc Horvat med prvoobhajanci v Boštanju

daljsem šolo v Novem mestu in stanujem tam pri sorodnikih. Vse je bilo že pripravljeno in domenjeno. Toda Marija Pomočnica, ki jo je tako goreče častila moja mati, je hotela drugače. „Na Rakovnik, na Rakovnik“, je bil glas, navdih tisto noč pred odhodom, tako močan, da sva se z materjo zjutraj peljala z vlakom prek Grosupljega namesto v Novo mesto na Rakovnik. Franc Volčič me je sprejel med konviktorce, ki so se prav tisto leto začeli množiti poleg obstoječih obrtnih šol. Družinsko ozračje je bilo tako

lepo, da nas je čisto osvojilo. Zlasti asistent Jurče Lambizar nam je bil več kot brat. Celo med počitnicami smo si nekateri želeli ostati v zavodu. Vse je bilo prežeto z ljubeznijo do Marije: delo v Marijini kongregaciji, sodelovanje pri številnih akademijah njej v čast, razsvetljava zavoda na Marijine praznike in še marsikaj drugega je močno vplivalo, da sem se oklenil don Boska.

Don Bosko je prišel do Marije že po svoji materi Marjeti. Tako

tudi marsikateri drugi. Vedno in povsod se je izročal v varstvo Marije Pomočnice. Tako tudi mi!“

Tudi Jakob Turšič je želel obuditi svoje spomine na prvo srečanje z don Boskom. Skrb za bolnike po ljubljanskih bolnišnicah in zunaj nje mu ni dala miru in primernega časa, da bi kaj napisal, tako se je opravičeval. Njegova pot k don Bosku je spet nekaj posebnega: pri Bogu se nič ne ponavlja ...

stk

KRISTUSOV DUHOVNIK ZA SLUŽBO ČLOVEKU

NOVOMAŠNIK ZVONE ŠTRUBELJ

„V začetku je bila Beseda in Beseda je bila pri Bogu... In Beseda se je učlovečila in se je naselila med nami“ (Jan 1, 1–14).

In zopet se učlovečuje vse od prve božične noči in proces bo končan, ko bo Beseda vse prevzela in bo vse en sam Kristus.

žilavega kmečkega ljudstva, Zvone Štrubelj. Kot diakon je stopal z evangelijsko knjigo iz župnišča v farno cerkev.

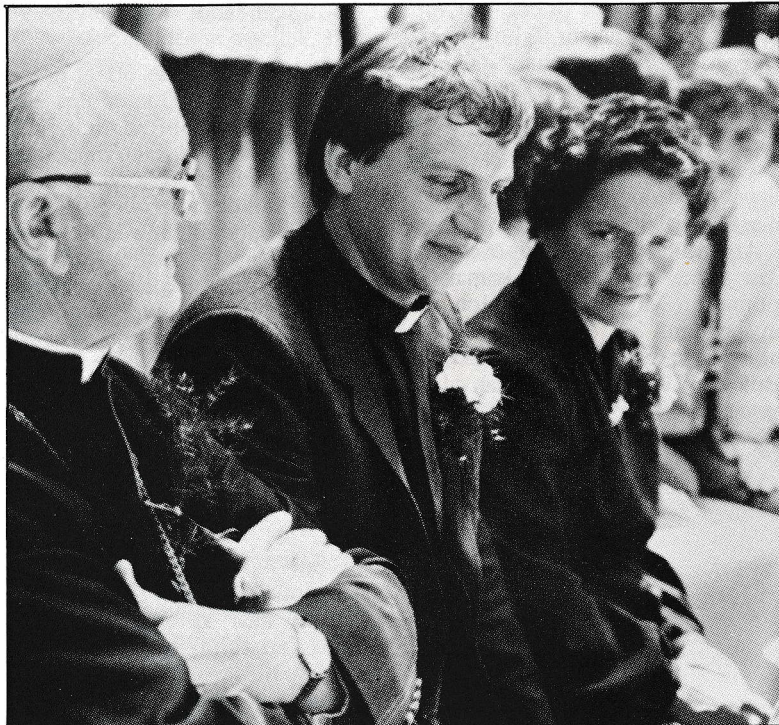
Pred 277. leti je v naročju matere, očeta, botrov in sorodnikov prvič videl veliko cerkev, ki ga je odprta sprejela. Novi božji

krvi, so ga s svojo besedo in zgledom potrjevali v upanju na odrešenje. Njegova mati, preprosta, dobrohotna, ga je vodila v svet vere, ga navduševala za vse dobro in skupaj z očetom skrbela za telesno rast. Ob zgledu domačih duhovnikov je kmalu postal „otroški kaplan“. Novi križ, ki ga je Gospod poslal v njegovo družino z očetovo smrtjo, ni mogel preprečiti visokega cilja, ki si ga je postavil. Sledil je Pastirju v Želimlje, kjer je postal to, kar je danes.

S tako osebno zgodovino je stopal Zvone v cerkev skupaj s škofom, inspektorjem, brati duhovniki in pomočniki, da postane župnik mladih – slovenski don Bosko. Slovesni sprevod so sprejele doneče orgle in naznanjale trenutke, za katerega so mnogi žrtvovali del sebe, vsi pa so se veselili tega trenutka. Vse ga je pozdravljalo: dekle z recitacijo, zadnji dobrepoljski župnik Franci Novak, pevci na koru, vsak pogled vernikov, nagloblji pozdrav pa mu je pošiljal Kristus s križa na glavnem oltarju.

Škof je med posvetitvenim obredom imel kratko homilijo, v kateri je nakazal trojno službo duhovništva. Duhovniku je zapupana služba učitelja, posvečevalca in pastirja. Tako je vsem prikazal vzvišenost duhovništva, Zvonetu pa smeri služenja Kristusu. Ko je Zvone postal duhovnik po polaganju rok, so mnoge zalile solze veselja, posebno vse domače. Najpogumnejše se je držala njegova sestra Martina, ki mu je prva čestitala, obenem pa izročila novomašni križ ter mu zaželela, da bi ga pogumno nosil.

Somaševanje, ki je bilo po posvetitvi, je izzvenelo v zahvalo Bogu, staršem, vsem dobrotnikom, prijateljem in vsem, ki so pripomogli, da je Zvone postal duhovnik. Po novomašnem blagoslovu, je

Novomašnik Zvone Štrubelj med mamo in škofom St. Leničem

Za en korak bližje smo temu dogodku stopili v nedeljo, 4. julija, v farni cerkvi sv. Križa v Vidmu-Dobrepolju. Po rokah škofa Stanislava Leniča je postal novi Kristusov apostol salezijanec, izbran iz

otrok, prerojeni sin „Dunih“ iz Zdenske vase, je počasi spoznaval svet, v katerega ga je Bog, Oče zgodovine odrešenja, poslal. Dobrepoljčani, navdušeni za vse dobro in polni vere, prekaljene v

duhovnik Zvone sprejemal ljudi, njihove čestitke in dobre želje, sam pa dajal spominke za novo mašo. Pevski zbor je vse to spremljal s pesmimi, ki jih je pripravljala že cele mesece.

Mogočno pritrkavanje je spremljalo svate iz župnijske cerkve do rodne hiše v Zdenski vasi, kjer jih je čakalo vse pripravljeno za novo veselje in zahvaljevanje ob daru novega duhovnika.

V uti, ki jo je obvladoval mogočen križ, ki bi znal pripovedovati o pričakovanju mnogih rodov tega dogodka, so se vrstili govori, najprej v zahvalo, potem v dobro voljo. Prvi je spet spregovoril škof. Začel je s primero križa, jo nabnil na novomašnika in na njegovo bodoče delo. Spomnil se je tudi prejšnjega župnika, zdaj že pokojnega Rafka Fabianija, ki je veliko molil za duhovne poklice in zanje tudi veliko storil. Namignil je tudi na bogate sadove njegovega truda, ki ga daje dobrepoljska dolina. Za njim se je salezijanski inspektor Rudi Borštnik v imenu salezijancev zahvalil škofu, ki je

Novomašnik Zvone Štrubelj med svojimi domačimi

posvetil že številne salezijance, zahvalil se je novomašnikovi družini in sorodnikom in celi dobrepoljski fari. Na koncu se je obrnil na novomašnika in mu voščil, da bi v vedno globlji preprostosti spo-

znaval Očeta, svojega in svojih bratov in sester.

Tudi novomašnik se je zahvalil vsem, ki so pripomogli, da je postal duhovnik in se spomnil poti, po kateri ga je Pastir vodil do oltarja. Radost nad skrivnostnimi božjimi deli je prevzela vse.

In še predsednik župnijskega sveta, ki je med drugim zaželel: „Prejel si od Boga veliko darov, uporabi jih po Kristusovem zgledu za službo božjemu ljudstvu. Naj vsakdo, ki te sreča spozna, da je srečal Kristusovega prijatelja.“

Zelo lepo je Zvone Štrubelj dal zapisati na novomašno podobico: „Bog je Oče moje zgodovine odrešenja, Marija, Mati moje poti. Starši so me spočeli z ljubeznijo do življenja, narod mi je vzbudil željo po darovanju, prijatelji so mi izoblikovali srce. Škof Stanislav Lenič me je priznal za brata v moči zakramenta posvečenja, zato sem Kristusov duhovnik za službo človeku.“

J. Vodičar

SALEZIJANSKA DRUŽINA JE BOGATEJŠA

S temi besedami je v nedeljo, 4. julija leto, na Bledu začel svojo kratko zdravico Rinaldo Vallino, glavni duhovni asistent Don Boskovi prostovoljk iz Rima. Tako je na kratko povzel bistveni del homilije dosedanjšega inšpektorja, Rudija Borštnika, med zgodovinsko slovesnostjo prvih zaobljub prve DBP v Sloveniji.

Poleg obeh asistentov, glavnega in domačega, je somaševal še starosta slovenskih misijonarjev, Andrej Majcen, ki je kot ustanovitelj salezijanskega dela v Vietnamu pomagal in še pomaga prvim vietnamskim DBP.

Duhovne vaje v pripravo na prvo posvetitev smo opravili v tišini lepega naravnega in nadnaravnega vzdušja salezijanske župnije in doma na Trsteniku. Slovesnost samo pa so čudovito lepo oskrbele naše sestre HMP na Bledu, tako s svojo značilno gostoljubnostjo kakor tudi z lepim petjem pri doživeti liturgiji.

Obred zaobljub je sicer vodil inšpektor, toda na pomembni obrazec zaobljub aspirantke Marije je odgovorila glavna odgovorna in jo tako sprejela v ustanovo DBP. Še

pred tem osrednjim delom slovesnosti je kratko spregovoril Rudi Borštnik, ki je bistveni del homilije prebral:

„Don Boskovi salezijanci ljubljanske salezijanske inšpektorije sv. Cirila in Metoda, slovenske sestre HMP in slovenski salezijanski sotrudniki verujemo v karizmatično obdarovanost svetne ustanove Don Boskovi prostovoljk, jo cenimo in ljubimo kot življenjsko pomemben del salezijanske družine. V uradnem dokumentu našega inšpektorialnega občnega zbora 1980 beremo: Zbor je začutil, da je karizma DBP pri nas za krajevno Cerkev še posebno koristna.“

Res je, da ima svoj uradni začetek ta veja salezijanske družine pri nas 24. septembra 1979, ko je bil imenovan duhovni asistent prvih aspirantk, salezijanec Ivan Zupan. Od teh bo danes ena napravila svoje prve zaobljube. Zato je današnja nedelja za vse nas globok razlog skupne radosti. Po tej prvi don Boskovi hčerki v svetni ustanovi DBP postaja slovenska salezijanska družina bogatejša in don Boskova karizma bo odslej

navzoča v slovenski Cerkvi v obliki posvečenega življenja v svetu.

Don Boskove prostovoljke pa, ki se porajajo danes pri nas, bodo v duhu svoje ustanove darovale velikodušno svoje „življenje za Cerkev, v Cerkvi za svet, v svetu za Boga in vedno z Don Boskom“ (Crescere, okt. 1981, str.9).

Tem izčrpnim mišlim našega dosedanjšega inšpektorja bi rad v imenu prve skupine DBP v Sloveniji (Marije, dveh aspirantk in ene kandidatke) dodal samo še besedo priznanja in zahvale: tako njemu za njegovo izredno razumevanje te ustanove kakor tudi nekaterim sbratom salezijancem za občasno zanimanje, zlasti pa našim sestram HMP (ki so nekoč v Turimu vzgojile in vodile prve kandidatke) za vso molitveno in vsakovrstno pomoč pri triletnem napornem porajanju DBP v Mariboru.

Končno vsem omenjenim, pa tudi salezijanskim sotrudnikom, molivcem za duhovne poklice in vsem bralcem Vestnika toplo priporočam to najnovejšo vejo salezijanske družine v vztrajno in vsakodnevno molitev za božji blagoslov. Hvala!
Ivan Zupan

»POJDITE NA SAMOTEN KRAJ IN SE ODPOČIJTE«

Temu Jezusovemu povabilu se je letos velikodušno odzvalo veliko število deklic in deklet. Poiskale so si našo hišo na Bledu, ki jo že poznajo kot „svoj domek“, kjer najdejo vedno prijazen sprejem in toplo družinsko ozračje, ter zaprosile za sprejem na duhovne vaje. V letošnjem šolskem letu smo pripravile zanje kar 7 tečajev: 3 za pošolska dekleta, ki sta jih vodila St. Kahne in F. Drobnič, 1 za birmanke (voditelj A. Lipar) in 3 za 7. in 8. r. o. š., ki smo jih vodile sestre.

Vsakokrat je število udeleženk presegalo število razpoložljivih mest, posebno v zimskih počitnicah (saj smo takrat morale sneti vrata obednice, da smo mogle namestiti vsa dekleta!). Pri vseh tečajih smo jim pa prepustile vse naše prostore: spalnice, obednico, kapelo, vsak razpoložljiv prostorček. In me? Umaknile smo se v koticke, na podstrešje, v zakristijo ter tako opravljale z veseljem „praktični tečaj misionologije“. To je bilo naše prvo pričevanje, kako se nam zde važne in pomembne duhovne vaje tudi za doraščajočo mladino – in dekleta so to instinktivno razumela. Ena je to tudi izrazila takole: „Iz teh vaših veselih žrtev razumem, da vas vodi želja, da bi nam resnično pomagale do globljega spoznanja Boga in do naše večne sreče v njem – in zato, ker ste same globoko prepričane, da je to najvažnejše. Zdaj razumem tudi smisel vaše posvetitve, ki se mi je zdela vedno nekaj nenormalnega...“

Zato so dekleta na splošno vzele duhovne vaje resno in velikodušno sodelovale s prizadevanjem duhovnega voditelja in cele redovne skupnosti. Zares smo bile vse sestre zelo zavzete in aktivno angažirane za dober uspeh duhovnih vaj: starejše in bolne v molitvi in darovanju lastnega trpljenja zanje; druge v kuhinji in pri vseh potrebnih opravilih, druge spet z govori, z delom po skupinah, z nasveti v osebni pogovoru; mlajše pa v vlogi angelov varuhov, s svojo neprestano ljubeznivo navzočnostjo in preventivno pomočjo povsod

in vedno. Tudi to so dekleta močno cenila. Več od njih se je izjavilo: „Najlepše pa je bilo življenje s sestrami. Povsod in vedno so bile z nami, celo spale so v naših sobah – vedno na razpolago, nasmejane, pozorne na naše potrebe in vendar prav nič vsiljive.“

Res, v hiši je zelo pristrčno, veselo družinsko ozračje, medsebojno spoštovanje, a obenem tudi potrebna zbranost in izredno zanimanje za božjo besedo. To zadnje je seveda prišlo bolj do izraza pri pošolskih skupinah deklet, ki sta jih vodila St. Kahne in F. Drobnič. S svojimi globokimi predavanji, potrjenimi z življenjsko izkušnjo in pričevanjem, sta dosegla pozornost in navdušenje vseh poslušalk. Vprašanja, ki so sledila nepretrgoma ure in ure, so bila najboljši dokaz njihovega zanimanja. Ena od deklet se je v novembrskem tečaju tako izrazila: „Res sta predavanje in pogovor trajala celi dve uri, ali jaz bi poslušala še in še: voditelj tako živo zadene in rešuje našo življenjsko in versko problematiko – na vsako vprašanje zna dati odgovor, kot bi bil v vsem specialist.“

Zopet drugo odraslo dekle, izobraženo, je v majskem tečaju ob slovesu takole povedala: „Veliko teoloških razlag slišimo, ki pa ne vplivajo mnogo na naše praktično življenje. To pa, kar nam je povedal ta duhovnik, pa res prevzame, kajti čuti se, da živi to, kar priporoča. Že 6-krat sem drugje opravljala duhovne vaje, ali tu sem končno razumela pravi smisel življenja, bolj po tem, kar sem videla, kot po tem, kar sem slišala.“

Zelo zanimiva in apostolsko pomembna je tudi izjava iz zadnjih duhovnih vaj: „Ko sem se vrnila domov, sem morala pripovedovati, pripovedovati, pripovedovati. Pa nisem govorila zaman: sestra se je tako navdušila, da komaj čaka, kdaj bo lahko šla na duhovne vaje, tako tudi moja prijateljica...“

Izjav bi bilo še in še, le poslovna tajnost ne dopušča, da bi objavile pisma, ki dnevno prihajajo. Samo še odstavek iz enega: „Sestra, ne morem reči, da Jezusa prej nisem ljubila, a sedaj je v meni nekaj čisto novega. Smejem se, vesela sem, čeprav me v šoli poleg resnega pouka čaka še toliko tegob, vendar

ne morem biti potrta. Nekaj mi brani, da bi ljudem kazala čemerem obraz. Nekdo me v meni tako čudovito spodbuja k dobri volji, k zagnanosti za delo. Vem, kdo je to in sem „nora“ nanj. Sedaj vsak dan znova izrakam svoj „da“ Gospodu. Ima me, njemu se ni moč upirati...“

Kljub izredno velikemu številu udeleženk z ozirom na tesne prostore so vsa dekleta izrazila svoje veselje nad doživetjem duhovnih vaj in obljubile, da se bodo vrstile, in ne same, temveč z drugimi prijateljicami, sošolkami. Pa tudi me smo bile zadovoljne s pristrčnim, vedrim in vljudnim obnašanjem udeleženk, še mnogo bolj pa z njihovo zbranostjo in zavzetostjo. Kako resno in popolnoma svobodno so sprejele molk (ki ni bil zapovedan, le priporočen), posebno tistega, ki traja od večernih do jutranjih molitev, kot čudovito izkušnjo srečanja in ljubeznivega, nemotenega pogovora s Kristusom v čeherni tišini. Nekatere so se zanj navdušile; sklenile so, da bodo tako delale tudi doma.

Nobena se ni odrekla milosti zakramentalne spovedi, ki jo je začutila kot izredno priložnost srečanja z Bogom v njegovi usmiljeni ljubezni.

Dekleta so se tudi rada pogovarjala s sestrami o svojih življenjskih problemih in iskale načrt, ki ga ima Bog z njimi osebno, t. j. poklic. Dobro so razumele prav na duhovnih vajah, da je sreča dosegljiva vsem, ali le v vestnem in velikodušnem izvrševanju svoje življenjske naloge. Tako je postala nadvse zanimiva tudi tema o poklicu.

Doživeta in izredno koristna pa je vedno v vseh duhovnih vajah tudi osebna posvetitev Mariji. V vsakem tečaju jo pripravimo na nov, topel način in smo vedno presenečene nad iskreno privlačnostjo, ki jo ima Marija do teh mladih src. Je nenadomestljive vrednosti za rast in vztrajnost v dobrem, zlasti za čisto in veselo življenje. Pri zadnjem tečaju so imele srečo, da so jo lahko napravile v Marijinem svetišču na Brezjah, kjer so pred njeno podobo in z njenim materinskim blagoslovom naredile in napisale sklepe za novo leto. Ena od udeleženk je potem pisala:

„Bala sem se trenutka, ko bo treba oditi v svet, v vsakdanje življenje. Tako rada bi še ostala pri Mariji, skupaj z vami! Povem vam, da mi je tisti dan Marija govorila na poseben način: rekla mi je, naj oznanjam dobroto in ljubezen njenega Sina v svojem okolju, naj bom dobra in naj svojo srečo delim z drugimi...“

Po vsem povedanem bo kdo mislil, da se na duhovnih vajah cel dan samo moli, poslušaj, razmišlja... Vsekakor je to bistveno. Zgoščen in natančno pripravljen urnik res ne dopušča časa za postopanje po spalnicah, klepetanje in za druge podobne raztresenosti, vključuje pa lepe sprehode v naravo, vesele urice skupnega razvedrila, posebno po večerji; petje, diafilmi, presenečenja... In tako čas hitro mine in mnogo udeleženk zagotavlja, da je vse lepo pri duhovnih vajah, le prehitro minejo – in že se je treba posloviti.

Takole piše 16-letno dekle: „Ko sem odhajala, so mi po licih pritekale solze, brez katerih ni nobena odšla, čeprav se ve sestre tega niste zavedale. Toda to niso bile solze žalosti, ampak veselja in hvaležnosti...“

11 let že prihajajo dekleta na duhovne vaje, a še nobena ni rekla, da ji je bilo žal, da je prišla, ali da so ti blagoslovljeni dnevi slabo vplivali nanjo. Nad 1000 pa nam je zagotovilo, da so jim bile v veliko duhovno korist. No, nekatere so tudi priznale, da so jih duhovne vaje pošteno vznemirile. Kristus je namreč prav v tistih dneh zbranosti stopil nepričakovano na njihovo življenjsko pot in jih presenetil s svojo ljubezensko ponudbo: „Hočeš biti moja, edino moja, in mi pomagati pri odrešenjskem poslanstvu?“ – Nekatere so mu po prvih bojih izrekle svoj velikodušni „da“ in se mu predale z nedeljenim srcem, v službo potrebnim bratom. Tudi letos: dve. In so zdaj presrečne!

Vse pa so našle tu potrebne smernice, kako odkriti svoj poklic, ki jim ga je Gospod namenil, kako se nanj pripravljati in ga potem sprejeti in živeti odgovorno v svojo in drugih srečo. In prav ta je eden najlepših sadov duhovnih vaj, saj naša sreča je, kot pravi p. Pollano „mera božje volje, ki jo znamo uresničiti v svojem življenju!“

s. Fr. Š.

NA ZELENi KARABURMI

OB DESETLETNICI ŽUPNIJE SV. JOŽEFA DELAVCA V BEOGRADU

Rajni beograjski nadškof Gabriel Bukatko je 1. januarja 1972 ustanovil na vzhodnem delu Beograda novo župnijo Sv. Jožefa Delavca, in jo izročil v upravo slovenskim salezijancem. Župnija obsega

100 km² s 150 tisoč prebivalci, med njimi pa je okrog dva tisoč katoličanov.

Beograjska nadškofija je imela že leta 1929 zemljišče na Karaburmi, toda po drugi vojni je bilo brez

odškodnine nacionalizirano. Na njem je zdaj samopostrežna trgovina.

Leta 1967 smo kupili tam blizu skoro novo, na zunaj lepo hišo. Že čez nekaj let so se pokazale razpoke. Strokovna komisija je leta 1975 ugotovila, da je hiša skoro brez temeljev. Ko je bila po dveh letih popravljena, smo uredili še prostor okrog hiše — nastal je kar lep park. Zato sosedje ta del stare Karaburme imenujejo „zelena Karaburma“.

Verniki bi potrebovali večji bogoslužni prostor, zato že nekaj let zaman prosimo pristojno oblast za dovoljenje, da bi postavili cerkvico. Tudi nadškof se je zavzel pri verski komisiji, da bi izposlovala dovoljenje, ki je bilo že večkrat obljubljeno. V tem pismu med drugim pravi: „Po vojni katoliška Cerkev v Beogradu in Srbiji ni dobila niti enega stavbenega dovoljenja za cerkev, medtem ko so ji bila odvzeta lepa stavbišča brez odškodnine, tako tudi na Karaburmi.“

Versko življenje kljub raznim zaprekam raste in se krepi. Poleg rednega pastoralnega dela in verouka za šolsko mladino, ki ga je treba vzdrževati s pogostim obiskovanjem družin in biti v stalni povezavi z njimi, imamo lep „ekumenski pevski zbor“, ki se je vedno lepo odrezal na raznih slovesnostih, ne samo v domači, temveč tudi v drugih župnijah po Beogradu.

Ob 10-letnici naše župnije je na programu več srečanj, ki bodo gotovo prispevala k še večji poživitvi krščanskega življenja in cerkvene zavesti naših vernikov.

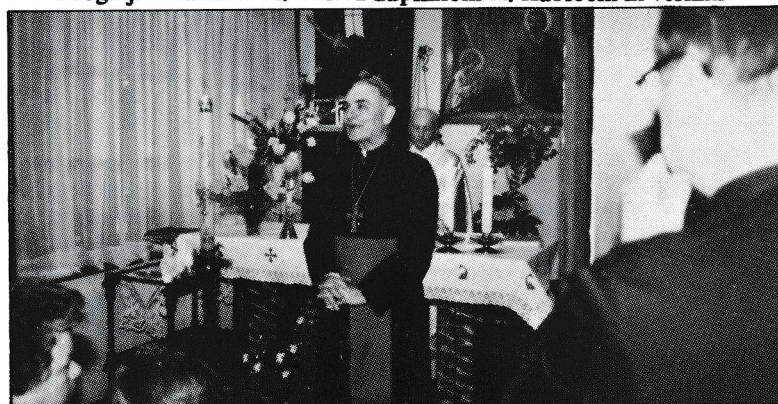
Glavno slovesnost te obletnice smo imeli na žegnanje, to je 1. maja, ko obhajamo god sv. Jožefa Delavca. Slavje je povzdignil beograjski nadškof Alojzij Turk in seveda „ekumenski pevski zbor“.

To najmlajšo beograjsko župnijo Sv. Jožefa Delavca priporočamo v molitev vsem salezijanskim prijateljem, hvaležni pa bomo tudi za materialno pomoč, ki bo še posebno potrebna ob gradnji novega, večjega bogoslužnega prostora.

H. Habič — J. Jelen

Beograjski nadškof A. Turk z župnikom H. Habičem in verniki

Beograjski nadškof A. Turk v kapelici Sv. Jožefa Delavca

Župnijski dom na Karaburmi v Beogradu

TITOGRAJSKA »KATEDRALA« JE BILA POLNA

Župljanom titograjske župnije bo 20. junij še dolgo ostal v spominu. Naša velika cerkev, prava katedrala, se je skoro napolnila. Župnija je praznovala 115-letnico obstoja, kot titograjska pa 15-letnico. Že od leta 1867 stare listine izpričujejo, da je v nekdanji Podgorici, sedanjem Titogradu, obstajala močnejša katoliška skupnost. V njih so omenjeni misijonarji frančiškani iz Italije in Bosne.

Med drugo svetovno vojno so tedanjo cerkev poškodovale angleške bombe. Po vojni se za vernike in za cerkev ni zavzel nihče. Občinski očetje so zato sklenili, naj se cerkev podre, kar se je zgodilo leta 1952. Tedaj so se prebudili tudi cerkveni očetje. Spomnili so se, da je Podgorica—Titograd imela nekoč cerkev in svojo župnijo.

Pokojni barski nadškof Aleksandar Tokić, velik prijatelj salezijancev, jih je zaprosil, da bi prevzeli župnijo in se zavzeli za izgradnjo cerkve.

Začeti je bilo treba vse znova. Prvi duhovnik—salezijanec je prišel v Titograd leta 1966, bil je to Jože Bakan. Imel je naročilo, da sezida novo cerkev in organizira versko življenje. Težav ni manjkalo. Njegove naprej poslane kovčke so iz Titograda vračali nazaj v Prištino. Bilo je tudi nemalo zavisti, ker smo salezijanci prevzeli župnijo v glavnem mestu Črne gore. Toda božja previdnost tega podjetja ni zapustila.

Jože Bakan je z zidavo cerkve pričel na pomlad 1967, 29. junija pa je bila dograjena in blagoslovljena v čast Srcu Jezusovemu. Zidavo cerkve je finansiral nemški Caritas Internationalis. Cerkev lahko sprejme okrog dva tisoč ljudi, toliko je tudi vernikov, ki so povečini albanske narodnosti.

Salezijanci vodimo titograjsko župnijo že 15 let. Sedanjemu župniku Cirilu Zajcu pomaga domačin Albanec Nosh Gjolak, dve sestri frančiškanki pa skrbita za cerkveno petje, lepoto cerkve in za gospodinjstvo.

Poleg Titograda upravljajo salezijanci tudi župnijo v Nikšiću, na visoki planoti 70 km od Titograda. Tam Ciril Zajec že šesto leto zida cerkev sv. Cirila in Metoda. Z božjo pomočjo je po dobroti zlasti vernikov iz Slovenije cerkva že pod streho. Treba jo bo dokončati in opremiti. — Dobrotnikom se ob tej priložnosti želimo zahvaliti za velikodušno podporo.

Na ta jubilej naše župnije v Titogradu je 20 mladih kristjanov prvič pristopilo k obhajilu, naslednjo nedeljo pa jih je 50 prejelo zakrament birme. Slavje je še povečalo novomašniško posvečenje Nikola Gjinića, ki je prišel s Kosova v pomoč svojim bratom po krvi. Mašniško posvečenje mu je podelil barski nadškof in primas mons. Petar Perkolić, ki je pred tremi leti v tej cerkvi prejel škofovsko posvečenje. Z nadškofom in novomašnikom so somaševali naš inšpektor

Rudi Borštnik, nekdanji titograjski kaplan Ivan Turk in še 20 drugih duhovnikov iz raznih črnogorskih župnij.

Župnija se je skušala na vse te jubileje in slovesnosti pripraviti s tridnevno duhovno obnovo. Uspešno je le deloma. Ledina je trda in za oranje težka. Seme pada bolj med trnje in kamenje. Rodovitne zemlje je malo na tem duhovnem krasu. Petnajstletno delo don Boskovih sinov ni brez sadov. Ko je domači župnik Ciril Zajec pozdravljaj goste, je med drugim dejal, da bi želel pozdraviti tudi kakega domačega sina, ki bi velikodušno stopil v Gospodov vinograd. Bog daj, da bi se tudi ta želja izpolnila . . .

C. Z.

MAŠNA ZVEZA maše za dobrotnike

Cerkve Marije Pomočnice na Rakovniku v Ljubljani so zgradili salezijanci s pomočjo darov velikodušnih vernikov, don Boskovih prijateljev in Marijinih častilcev.

V zahvalo je vodstvo salezijanske družbe sklenilo že leta 1902 naj se vsako soboto daruje ena sveta maša za dobrotnike tega svetišča in vseh salezijanskih ustanov, ki vzgajajo duhovniške in redovniške poklice.

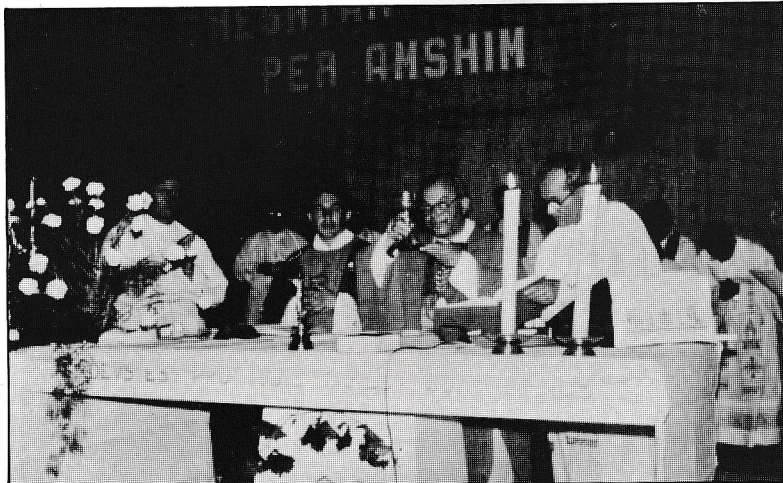
Tako so že skoro 80 let dobrotniki salezijanske ustanove deležni duhovnih sadov 52 maš na leto in molitev vseh salezijancev.

Te svete maše se še vedno opravljajo in se bodo dokler bodo salezijanci na Rakovniku.

V mašno zvezo se je še vedno mogoče vključiti z enkratnim vplačilom ene mašne štipendije na naslov Salezijanski inšpektor, Rakovniška 6, Ljubljana.

V namen te tedenske sobotne maše je vključen prav vsak nekdanji kakor tudi sedanji dobrotnik.

VODSTVO

Barski nadškof Petar Perkolić v titograjski cerkvi

SALEZIJANCI IN KAMILIJANCI

JOŽEF KERIC ODPRE MISIJSKO RAZSEŽNOST BOLNIŠKEMU REDU KAMILIJANCEV

Kamilijanec Antonio Crotti je 19. junija letos, ob 30-letnici kamilijanskih misijonov na Formozi-Tajvanu, obiskal misijonarja Andreja Majcena v Ljubljani na Rakovniku. Spoznala sta se pri misijonarju Jožefu Kerecu pred 36 leti v Čaotungu na Kitajskem. Prišel se je zahvalit slovenskim salezijancem in sestram Frančiškankam Brezmadežne v Križah za njihovo gostoljubje in podporo na Kitajskem.

Red sv. Kamila de Lelisa je posvečen bolnikom. To svoje karitativno delo opravlja že tristo let. Toda vse do leta 1946 noben kamilijanec ni stopil na misijonska tla. Od tedaj naprej se je bohotno razcvetel po Aziji in Afriki – vedno v tesni povezavi s salezijanci.

Začetnik misijonske avanture kamilijanskega reda je bil Jožef Kerec, misijonar v Čaotungu na Kitajskem. Kako je postal po božji previdnosti Slovenec začetnik misijonov sv. Kamila?

V pogovoru z Andrejem Majcenom in Antonijem Crottijem smo zvedeli tole:

Kerec gre v Rim

Kunminški nadškof Darouineau je prosil Andreja Majcena, da bi za 10. maj (1945) pripravil v stolnici slovesno zahvalno mašo za konec

svetovne vojne v Evropi. Veselje se je nadaljevalo pri mizi. Tedaj se je Kerec, ki je bil navzoč, seznanil z vodjem vojaških kuratov ameriške vojske na Pacifiku. Po njegovem posredovanju je Kerec dobil zastoj letalski prevoz v Rim. Kot apostolski administrator Čaotunga je šel „ad limina“ k papežu Piju XII. in se obenem želel srečati s prokuratorjem sester Frančiškank Brezmadežne, kamilijancem Kramerjem. Njemu in sestram je govoril o potrebah v svojem misijonu. Znal je navduševati, priporočala pa sta ga talar z rdečimi gumbi in škofovski prstan, ki ga je rad dajal v poljub.

V Rimu se je seznanil z mladim kamilijancem Antonijem Crottijem, ki se je navdušil za misijone. Svoje mladostno navdušenje je znal prelivati tudi na druge mlade sobrate. Starejši so oporekali tej zamisli, češ da njihov red ni poklican za misijone. Ko je Crotti v Benetkah navduševal sobrate za misijone, so ga celo vrgli skozi okno (k sreči pritličnega) . . . Toda predstojniki, ki jih je za misijonsko delo pridobil Kerec, Crottiju niso nasprotovali. Tedanji prefekt kongregacije za širjenje vere v misijonih Celso Constantini je celo priporočil delo tega bolničarskega reda v misijonih, saj je ljubezen do revnih bolnih najboljša metoda evangeliziranja. Vse uradne zadeve za odprtje kamilijanskega reda misijonski razsežnosti so bile s strani reda urejene 20. novembra, s strani

Svetega sedeža pa 3. decembra 1945.

Kamilijanci na Kitajskem

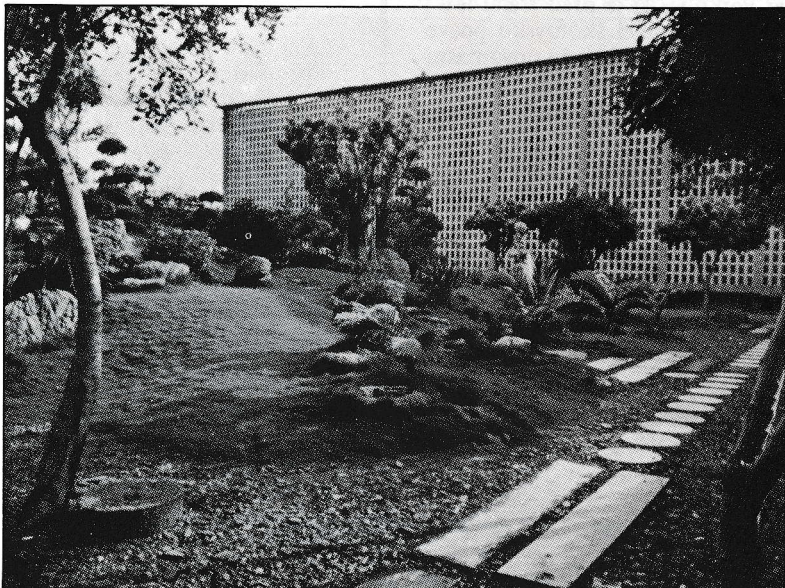
Antonio Crotti je pridobil najst sodelavcev za prvi misijon kamilijanskega reda Misijonske križe so prejeli v glavni cerkvi reda v Rimu na grobu sv. Kamila. Prejeli so še blagoslov papeža Pija XII. Za srečen uspeh misijona so kamilijanci organizirali molitveno akcijo med otroki, med katerimi je bila tudi hčerka nekega admirala. Ta je dejala očetu, naj tudi on prispeva za ta misijon. Ker je imel nalog odpluti na Daljni vzhod po italijanske ujetnike, da jih pripelje domov, je rad vzel na ladjo celo misijonsko odpravo kamilijancev.

V Šanghaju se jim je spet nasmehnila sreča. Kar je bilo sicer skoro nemogoče, so dobili prostor na nekem vojaškem letalu in poleтели v Kunming. Bilo je 19. maja, ko jih je sprejel v goste Andrej Majcen. Spet so po treh dneh po izjemni sreči uspeli dobiti prevoz na tovornjaku, ki jih je pripeljal v tri dni oddaljeni Čaotung k mons. Kerecu.

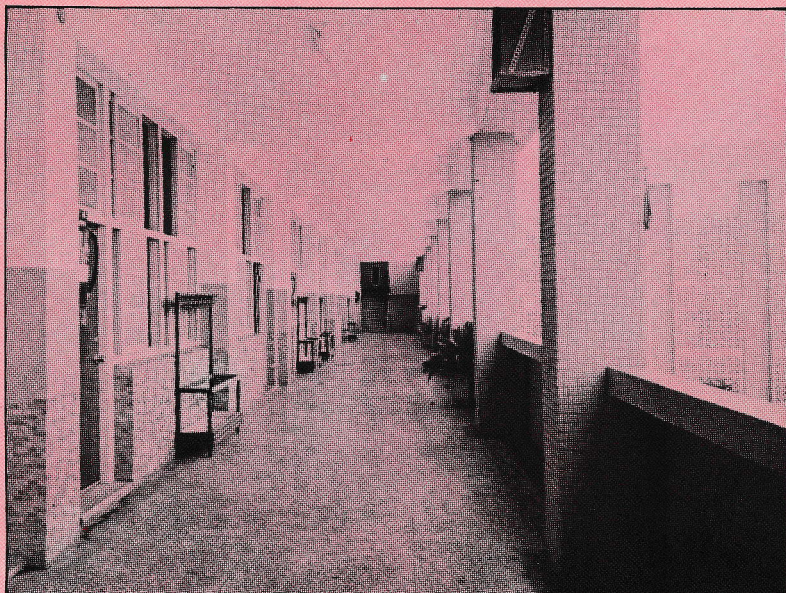
Mons. Kerec jih je lepo sprejel, jih na kitajski način gostoljubno pogostil, sestre iz Križ so jim dale hišico z ambulanto, zdravili in vsem potrebnim za njihovo bolničarsko delo, posebno med govavci.

Kerec jim je v svojem navdušenju za misijone več obljubil kot jim je mogel dati. Resničnost je bila pač dosti težja. Vendar kamilijanci niso omagali. Poleg oskrbe govavcev so kamilijanci hodili po vaseh in zdravili bolnike. S svojimi rokami so si zgradili bolnico in vanjo namestili potrebne medicinske instrumente, ki so jih dobili iz Italije. Kerec jim je določil obširno področje dela, zlasti med plemeni Lolo in Mjao v okrožju Hvejce. Penicilin, ki so ga prinesli s seboj, je delal čudeže.

Šest let so kamilijanci pod vodstvom Crottija delovali v Kerecovem misijonu, od leta 1946 do 1952. Razmere na Kitajskem so bile po vojni izredno težke. Oteževale so jih razne roparske bande in gverilsko delovanje Maozedongove vojske. Z obojimi so imeli opravka ne samo salezijanci, temveč tudi kamilijanci. Njihova bolniška po-

Pogled na moderno kamilijansko bolnico v Tajpehu na Tajvanu

Notranjščina iste bolnice

moč vsem jih je varovala vsakega prevelikega nasilja.

Leta 1952 so bili vsi tuji misijonarji izgnani iz Maozedongove Kitajske. S tem se je končal šestletni misijonski noviciat za kamilijance, kakor se je izrazil Crotti.

Pod vodstvom Crottija so se kamilijanski misijoni razširili najprej na Formozo. Tam so začeli spet v zelo revnih razmerah, kmalu pa so se utrdili in si zgradili eno najmodernejših bolnišnic na Tajvanu, ob kateri stoji lepa cerkev. S Formoze so se podali na Filipine, potem na Tajsko, letos pa še v Indijo. Povsod so se najprej naslonili na salezijance, ki so jim odprli pot za njihovo karitativno delo.

Crotti hvaležen Kerecu

Ob priložnosti svojega obiska na Rakovniku, je Antonio Crotti zapisal v spominsko knjigo: „V veliko veselje mi je bilo prebiti nekaj trenutkov v bratski družbi s sobratom mons. Kereca, ki mu kamilijanski misijonarji dolgujejo trajno hvaležnost, ker je odprl režu sv. Kamila misijonski apostolat v daljni Kitajski (v Junanu) leta 1946. Bog ki je hotel, da so bili salezijanci angeli varuhi kamilijanskim misijonarjem v raznih azijskih misijonih, naj podeli don Boskovim sinovom najizbranejšo blagoslovo, sv. Kamil pa naj jih varuje v zdravju na duši in telesu.“

stk

MISIJONSKI SVET

GLAS IZ INDIJE

Za velikonoč se je oglasil s svojimi voščili in novicami naš misijonar Ludvik Zabret. Lepo urejeno „Don Boskovo farmo“ v Sulcomu pri Goi je prepustil mlajšim rokam, ki jih je on navadil dela, in šel še bolj na sever, kjer je spet zastavil lopato v ledino. V Nasiku je salezijanski noviciat, reven, brez sredstev, zato bodo morali vsi poprijeti za delo na vrtu in na polju, da se bodo mogli preživljati. Ludvik Zabret je bil poslan prav zato, da bi te mlade kandidate za salezijansko življenje naučil in privadil delati. Za Ludvika to delo že ni več lahko. Pred pol leta, ko je

bil pri nas „na počitnicah“, ga je hotela streti neka zahrbtna bolezen. Kako se je spet postavil na noge, najbrž sam ne ve. Zelo mu je pri tem pomagala, kakor je sam rekel, močna vera in neuklonljiva volja do življenja in do svojega misijonarskega poklica v Indiji. In zdaj naj govori on:

Še enkrat se Vam prav lepo zahvalim za Vašo gostoljubnost in za vse kar ste zame storili.

Moje zdravje še kar gre, samo noge so proti večeru zanič. Tukaj se imam zelo dobro: veliko dela je in tudi veliko veselja.

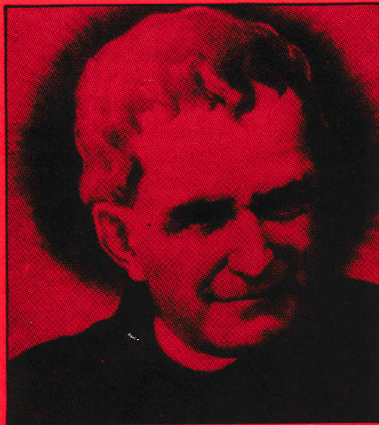
Prejšnji mesec smo dobili novega inspektorja. Želi, da bi bil noviciat finančno samostojen. Imamo približno sedem hektarjev zemlje, ki jo bo treba dobro obdelati, če hočemo doseči gospodarsko neodvisnost. Glavni problem je voda. Dežuje malo, devet mesecev pa sploh nič. Treba bo izkopati vodnjak, oskrbeti napeljavo za vodo, zasaditi vinograd. Upam, da se bo v nekaj letih vse to dalo narediti. Veliko pričakujem od letine namiznega grozdja. Posebno v zimskih mesecih vse zelo lepo raste, in obilno obrodi, če je le dovolj vode in gnojil.

Novincev imamo 21, kar je veliko za našo mlado inspektorijo. Zaobljube bodo delali 24. maja na praznik Marije Pomočnice. Moli-mo, da bi vztrajali in postali goreči apostoli med poganskimi brati. Morali bodo biti močni in neustrašeni, ker se na raznih krajih širne Indije pojavlja pravo preganjanje kristjanov: ropanja, požiganje cerkva in uničevanje krščanskih vasi. V Arulna Pradešu kristjani nimajo nobenega duhovnika, oblasti pa ne dovolijo vstopa nobenemu indijskemu duhovniku. Tako celo za božič niso imeli maše in drugih zakramentov. Če pride kakšen duhovnik na skrivaj, ga lovijo kot steklega psa. Veliko kristjanov so zaprli s kako pretvezo, požgali kapele. Kristjani ne dobijo dela, krščanske otroke podijo iz šole.

Vsi protesti so bili doslej zaman, čeprav je tako ravnanje protiustavno. V ozadju je neka stranka, ki hoče Indijo samo za hindujce, muslimani naj se poberejo v Pakistan, kristjane pa je treba pobiti, če se sami ne umaknejo iz dežele. Pripadniki te stranke se tajno vadijo v terorizmu... Obetajo se nam težki časi. Gotovo bo potrebno za spreobrnjenje Indije veliko mučencev.

Gospod vodi svojo Cerkev, zato moramo imeti zaupanje vanj. Tudi Jezus je imel polno zaupanje v Očeta, tudi tedaj, ko so ga gnali na Kalvarijo in na križ.

Vsej rakovniški skupnosti, Vam in vsem Vašim dragim voščili obilo blagoslova in milosti, Vaš hvaležni Ludvik.

ALI GA POZNATE ?

Črtice iz don Boskovega življenja

PRVE VELIKE PREIZKUŠNJE

„Moji materi je bilo ime Marjeta Occhiena iz Capriglia, očetu pa je bilo ime Franc. Moji starši so bili kmetje. Z delom in varčevanjem so si pošteno služili kruh za življenje.“

Janez Bosko je zagledal luč tega sveta 16. avgusta 1815. Mati ga je

imenovala ‚Janezek‘ (Giuanin), zelo razširjeno ime v Piemontu.

Prvo, česar se je spominjal, je bila očetova smrt. Franc Bosco je kupil hišico in nekaj zaplat zemlje. Da bi mogel preskrbeti pet oseb v hiši, je moral prijeti za delo tudi pri sosedu, trdnem kmetu.

Nekega majskega večera se je oče vrnil z dela ves prepoten. Po nepredvidnosti je stopil v mrzlo gospodarjevo klet. Nekaj ur potem ga je pričela stresati huda mrzlica, najbrž dvojna pljučnica. V štirih dneh ga je položila na mrtvaški oder. Bil je star 33 let.

„Nisem še imel dve leti – pripoveduje don Bosko – ko mi je umrl oče, tako da se ne spominjam njegovega obraza. V spominu so mi ostale samo materine besede: „Glej, ostal si brez očeta, Janezek“. Vsi so že šli iz sobe rajnega, jaz pa sem hotel na vsak način ostati. „Pridi, Janezek,“ me je mati prijazno silila. „Če ne gre ata, tudi jaz ne grem,“ sem odvrnil. „No, pridi, mali, očeta nimaš več.“ S temi besedami me je dobra mati vsa objokana vzela v naročje in me odnesla iz sobe. Jokal sem, ker sem videl jokati mamo. Kaj more razumeti otrok pri teh letih? Toda besede „nimaš več očeta“, so se mi za zmeraj vtisnile v spomin. To je bil prvi dogodek mojega življenja, ki se ga spominjam.“

Zakleta letina

Drugo, česar se je Janez spominjal, je bila lakota prav tisto leto.

„Moja mati je dajala jesti družini dokler je imela s čim – pripoveduje don Bosko. Potem je dala svojemu sosedu Bernardu Cavallu nekaj denarja, da bi nakupil hrane. Prehodel je trge tam naokrog, a zaradi nemogočih cen pridelkov, ni ničesar prinesel. Pričakovali smo ga kot odrešenje. Čez dva dni na večer je prišel, prazen. Vrnil je denar, nas je pa prevzela groza. Cel dan smo bili že tešči. Brez vznemirjenja je mati tedaj rekla: „Ko je Franc umiral, mi je dejal, naj zaupam v Boga. Pokleknilo in molimo.“

Po kratki molitvi je vstala in rekla: „V skrajnih okoliščinah je treba prijeti za skrajna sredstva“. S pomočjo Bernarda Cavalla je v hlevu zaklala telička, napravila kos pečenke in nas nasitila. Bili smo že čisto izčrpani. Za drag denar je naslednje dni dobila iz oddaljenih krajev žita.“

Še pred nekaj desetletji je pomenilo zaklati telička pravi obup. Teliček, ki je rasel v hlevu, je zagotavljal, prodan ob svojem času na sejmu, rešitev iz kake hude in nenaadne stiske. Zaklan takoj pa ni bogve kaj odpomogel.

KATEHEZA KOT VZGOJA

Na Teološki fakulteti v Ljubljani je 15. junija 1982 branil svojo disertacijo „Kateheza kot celostni religiozno vzgojno izobraževalni proces“. Ker gre za znanstveno delo s katehetskega področja se bomo ob disertaciji nekoliko pomudili.

Avtor disertacije Alojzij Slavko Snoj SDB je končal svoje teološke študije na Salezijanski univerzi v Turinu. Svoje študije v katehetiki je nadaljeval na Katehetsko homiletskem inštitutu v Münchenu. Bil je asistent za katehetiko prof. Valterja Dermota na Teološki fakulteti v Ljubljani in član Medškofijskega katehetskega sveta za Slovenijo (MKS).

Leta 1970 je MKS sklenil, da je treba učbenike za verouk posodobiti in prilagoditi novim razmeram. Pod vodstvom dr. Valterja Dermota je MKS izdelal na osnovi teoretskih načel in praktičnih modelov švicarskega katehetskega teoretika in

praktika Fritza Oserja model veroučnega pouka za slovenske razmere. Ta model so za I. razred napisali učbenik s. Cecilija Žužek, za II. razred Janez Ambrožič (ob sodelovanju p. Radogosta Grafenauerja SJ) za III. in IV. razred pa Alojzij Slavko Snoj. Pod vodstvom dr. hon. c. Alberta Metlikovca je posebna komisija MKS preverila didaktično in metodološko uporabnost učbenikov.

Alojzij Slavko Snoj je skušal dognati znanstveno uporabnost novih veroučnih učbenikov. Zato je 1976 s pomočjo dveh anket izvedel raziskavo verskega oblikovanja veroukarjev, ki so bili poučeni po prejšnjih „starih učbenikih“ in tistih, ki so jih uvajali v verovanje z novimi učbeniki na osnovi Oserjevega modela.

Sociološka obdelava odgovorov na anketo je pokazala razliko v načinu verovanja učencev, ki so

bili poučevani po starih učbenikih in tistih, ki so bili poučevani po novem modelu. Nikakor ne moremo reči, da bi bili stari učbeniki slabi ali pomanjkljivi, pokazalo pa se je, da so bili novi učbeniki v nekaterih kvalitetah boljši od prejšnjih.

Snojeva disertacija je nakazala eno izmed zelo koristnih in dobro preverljivih poti, kako je mogoče ne samo sestaviti določen didaktični model, temveč kako je mogoče ugotoviti njegovo vzgojno oblikovalno učinkovitost na področju verske vzgoje.

Zdi se, da bi morale take raziskave sestavljati del našega katehetskega prizadevanja. Navada, da smo pričakovali od novih učbenikov čudežne uspehe, dasi potem učinki niso bili sorazmerni s pričakovanji, bi morala pustiti mesto znanstvenim raziskovanjem učinkovitosti veroučnih modelov.

Dermota Valter